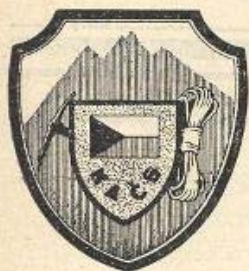

Věstník Klubu alpistů československých Bulletin du Club Alpin tchécoslovaque

Přednáškové turné dra Jeana Arlauda o první francouzské výpravě do Himalají 1936. Přednáška v Hradci Králové 3. května — v Praze 4. května — v Plzni 5. května — v Brně 7. května — v Bratislavě 10. května 1937. Pro celou československou veřejnost, ale naše členy především!

Vysoké Tatry: Kolový a L'adový štít od Galajdovky.
Les Tatry: Les sommets de Kolový et L'adový vus de la Galajdovka.

Foto: Dr. Kroutil.

OBSAH:

První francouzská výprava do Himalají 1936 — Ukoly Klubu Alpistů československých — Horolezectví v r. 1936 (Alpy a Tatry) — Tatranská kronika (Dolinka L'adová) — K vyšším cílům — Klubovní zprávy — Literatura.

Première expédition française dans l'Himalaya, en 1936 — Les tâches Club Alpin tchécoslovaque — L'ascensionnisme en 1936 (Les Alpes et les Tatry) — Les nouvelles des Tatry — Vers des buts plus élevés — Notices — Littérature.

SOMMAIRE:

P r a h a

Ročník
Année

IV.

Květen - Červen
Mai - Juin

1937

Číslo
Nro

3

**KRÁSNÉ
LETNÍ
LÁTKY**

vlněné-hedvábné jednobarevné i pestré Imprimé-
šatová plátna - prací látky a jiné modní novinky

B A R H O Ň

PRAHA-NÁRODNÍ TRÍDA

SMICHOV - Arbesovo nám.

ZIZKOV - Husova třída

NA TURY-
VÝLETY-

WEEKEND DOBROU

KULÍKOVU KÁVU

DOBRÝ

KULÍKŮV ČAJ

- OSVĚŽÍ VÁS

Dobrou náladu na horách

podmiňují

dobré konzervy od Hulatů!

Nezapomeňte!

RICHARD HULATA,

továrna na uzenářské zboží. Praha-Vinohrady.

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

Založ. 1838.

V TERSTU

Založ. 1838.

Akciový kapitál a ostatní záruční prostředky koncem roku 1935 přes 1.000.000.000.- lir.

Ředitelství pro ČSR. V Praze II, nároží Národní a Jungmannovy třídy.

Pojišťuje výhodně na život, proti škodám, vzniklým z požáru, krupobití, při dopravě zničením nebo poškozením zboží neb jeho zcizením, proti škodám, vzniklým z krádeže vloupáním, proti rozbití skel, proti škodám, vzniklým přerušením provozování závodu následkem požáru, proti škodám z úrazu a rozbití strojů a proti následkům povinného ručení. - Na požádání zašle zdarma ředitelství prospekty i podrobné výpočty. - Telefonní čísla: 30751, 24772, 31690, 31691, 39497 a 39498.

PRVNÍ FRANCOUZSKÁ VÝPRAVA DO HIMALAJÍ 1936

Po řadě národních výprav anglických, německých, švýcarských, italských a rakouských a mnoha výpravách, na nichž se zúčastnili příslušníci několika národů, aby se dosáhlo nejvyšších vrcholů himalajských, objevují se r. 1936 Francouzi v této světové soutěži. Cílem byl Hidden Peak, »skrytý vrchol« Karakora, 8068 metrů vysoký. Výprava nedosáhla svého cíle, nejvyššího vrcholku, na němž by kdy byla spočinula lidská noha, ale přes to jest tento podnik přesvědčujícím důkazem o vysoké úrovni francouzského alpismu, dokladem nadlidského úsilí, odvahy a výkonu, jenž dokonale promyšlen a proveden přinesl vzácné poznatky z neznámých horských končin, neobětovav při tom ani jediného lidského života. Vedle přínosu velikých zkušeností, jichž nabyt alpismus touto výpravou, získá, jež budou využity při příští výpravě r. 1938, přinesla výprava mnoho důležitých dat pro výzkum, pro meteorologii, klimatologii, geologii této části Karakora, takže nejen alpismus, ale i věda musí jí býti vděčna.

Výprava čítala 10 Francouzů vedených Henrym de Segnogne. Lékaře výpravy dra Jeana Arlauda budeme moci slyšeti mluvíti o této výpravě v Praze i v sídlech našich odboček počátkem května, ale přes to zachycujeme sami v tomto úvodníku několik hlavních dat o výpravě podle cestovního deníku, jenž vyšel v La Montagne a podle vlastního referátu dra Arlauda.

Vedle 10 statečných Francouzů měla výprava 35 horalů tibetských a nepalských, obětavých to lidí, a pro dopravu 16 tun nákladu bylo nutno najmouti přes 600 nosičů z Kašmíru. Hlavní město Kašmíru, jeho Benátky, Srinagar, bylo vlastním východiskem expedice, jež zde musila vyčkávat příznivějšího počasí v horách. 19. dubna opustili Srinagar, překročili vysoko položený průsmyk Zoli-La ohrožováni jsouce lavinami se všech stran. Odtud sestoupila výprava do údolí Indu, aby se dále do hor brodila přes rozvodněné řeky a přecházela po domorodých visutých mostech hluboké rokle. 19. května opustili poslední vesnici a od ledovce Baltoro dostávají se do neobydlených oblastí skal a ledu. Ve výši 4200 metrů, v Ardokas, zanechává výprava své ovčí stádo a vydává se na cestu krajinami bez vegetace a zvířeny, odkázána již jen na svoje zásoby. 26. května byl založen ve vzdálenosti 550 km od Srinagaru základní tábor, v nadm. výšce 5000 metrů pod Golden Throne a odtud byl řízen další výstup na Hidden Peak stálým radiotelefonickým spojením. Dále ubírali se již jen vlastní účastníci výpravy a odhodlaní Tibeťané. Již první camp byl vybudován na ledovci, druhý pak byl již ve výši 5.800

metrů, třetí v 6.100 metrů, čtvrtý v 6.500 metrů a poslední v 6.800 metrech. Zbývalo jen 6 dní a založení dalších tří táborů, aby bylo dosaženo Hidden Peaku. Než 21. června ohlásil se nástup nepříznivého počasí, o tři neděle dříve nežli se mohlo očekávat se dostavilo monsumové podnebí, jímž se v těchto končinách na dobu tří měsíců rozpoutávají sněhové vánice, jež zabraňují jakémukoli pronikání do těchto končin. Před nimi musila se dáti výprava na ústup. Po deset dní žila výprava v úzkosti, že nejvyšší tábor i s jeho obyvateli jest ztracen. Odtud zatím se dály marné pokusy za sněhových vichřic a 24° mrazu o další výstup. Než bylo nutno poslechnouti zákona přírody a dáti se zpět. Vedení výpravy samo nechtělo lehkomyšlně riskovati jediný lidský život. Hrdinné úsilí a rozvážnost vedení jsou velikými morálními klady této výpravy. Byl-li výstup za tropického úpalu a nočních mrazů obtížný, byl sestup po skalách pokrytých ledem a strhávaných lavinami výkonem nanejvýš nebezpečným. 5. července byl stržen i základní tábor a 23. července se vrací výprava do Srinagaru.

Výprava nepřinesla zklamání; dala tolik poznatků a zkušeností, že jest všeobecně uznávána za vynikající a zdařilý podnik. A dosažení Hidden Peaku samotného? Nepředvídatelné poměry zabránily jeho dosažení v r. 1936, ale hned tenkráte vyslovil se vůdce s důvěrou v budoucí výpravy: Léta následují a snad šťastnější nežli toto.

Kuchař.

R. Pilát, předseda K. A. Č s.:

ÚKOLY

KLUBU ALPISTŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

(Proslov přednesený na valné hromadě Klubu dne 18. března 1937.)

Až dosud vykonali jsme v budování československého horolezectví značný kus práce a vedení našeho Klubu má nejlepší úmysl v této činnosti vytrvati k dalšímu zdokonalení a uplatnění našeho programu.

K dosažení tohoto cíle jest však třeba splniti několik předpokladů. Jest to v první řadě důkladný technický výcvik členstva, dále výchova dorostu, ovládání teoretických znalostí alpistiky a konečně zvýšení vzájemného přátelského styku.

Technický výcvik spočívá na skupině obětavých cvičitelů a na dobré vůli našich členů k lezeckému výcviku a pozdějším horolezeckým výkonům ať v terénu nízkém, nebo vysokohorském. Po této stránce máme ještě mnoho doháněti. Náš základ činných horolezců jest poměrně malý a nestačí ani ve srovnání s domácími Němci, kteří jsou stále ještě na vyšší úrovni výkonnosti. Dosud probádali jsme jen Prachovské Skály, Hruboskalsko a Příhrazy. Další naše domácí skály však dosud známe jen povrchně nebo je neznáme vůbec a tyto úkoly na nás dosud čekají. Ve velkolepých Polických stěnách byli naši hradečtí členové jen jednou, na Bořeni byli jen plzeňští ojedinele návštěvou, nádherné útvary Českého Švýcarska u Hřenska a Jetřichovic, u Labe, jakož i velebné Tiské stěny jsme ještě neprozkoumali. Dále neznáme krásné věže v Lužických horách, Dubském Švýcarsku, v okolí Ještědu a v Jizerských horách. V Tatrách stále ještě dobývají prvovýstupy Poláci,

kdežto nám jich patří jen malý zlomek. Rovněž známe jen velmi povrchně velkolepé skalní útvary na Slovensku. Nezpracovali jsme krásné Súlovské skály, útvary u Rájce a v Malé Fatře pracovali dosud jen naši brněnští členové a ostravští lezci. Rovněž není odborně známo Východní Slovensko a Slovenské Rudohoří.

To jsou úkoly, jež nás očekávají a jež musíme řešiti. Proto jest nám třeba technického zdokonalení a odborného výcviku. Po rozšíření naší technické základny rozhojněním počtu našich činných členů budeme míti pak daleko větší možnost výprav do ledovcových oblastí velehor a po případě i do vzdálenějších zemí. Po té stránce Poláci již mnoho vykonali a mohou nám býti příkladem.

Druhá část naší činnosti, které se musíme věnovati, jest *v ý c h o v a* *d o r o s t u*. Ji zabývají se s plným úspěchem zahraniční alpské kluby. Velkolepý rozvoj alpismu v Rakousku, Německu, Švýcarsku, Itálii a ve Francii byl způsoben prohloubenou a cílevědomou výchovou dorostu. Zejména Německo a Itálie dopracovaly se v horolezecké výchově velkých výsledků, čehož jsou dokladem neobyčejné výkony tamějších mladých alpistů. Nelze pochybovati o tom, že tato práce jest určena hlavně pro potřeby vojenské výchovy, avšak tuto povinnost máme též my a již z tohoto důvodu bychom se měli s nadšením věnovati horolezecké výchově domácího dorostu.

Třetí úkol, jehož splnění na našem členstvu žádáme, jest *z v ý š e n í* *teoretické úrovně*. Náš Klub má již velmi dobře zařízenou knihovnu, která jest však členstvem bohužel jen málo používána. Moderní horolezec musí ovládati nejen prakticky, ale i teoreticky nové způsoby lezení ve skalách a ledu, má si osvojití zeměpisnou znalost Alp a ostatních velehor. Zároveň má býti obeznámen s historií alpismu. Žádám proto naše členstvo, aby pilně četlo časopisy vyložené v klubovní místnosti a aby si ke studiu vypůjčovalo z naší knihovny odborné knihy k prohloubení svých vědomostí. Zejména apeluji na náš studentský dorost, aby si osvojil historii alpismu a obeznámil se tak s hlubokou láskou k horám prvních průkopníků horolezectví, kteří ve starších dobách bez ochranných chat a v nepohodlí prováděli své prvotní výstupy v neprozkoumaných alpských oblastech. Teorie ve spojení s technickou znalostí jest přípravou k odborným alpistickým literárním pracím; takovýchto pracovníků máme rovněž nedostatek.

Přicházím konečně ke čtvrtému bodu našeho programu, k *z v ý š e n í* *našeho vzájemného přátelského styku*. Žádný spolek nevyžaduje od svých členů tolika vzájemného přátelství a nezištné oddanosti jako spolky alpistické. Je to zvláštní kouzlo, které účastníky každé výpravy k sobě váže. Členové skupiny na laně jsou na sebe vzájemně odkázáni, mají vzájemnou odpovědnost, smysl pro vzájemnou pomoc a povinnost. Morální závazek i vůči cizím člověka v horách sbližuje a zlepšuje jeho charakter. Odtud plyne, že členové alpských klubů lnou k sobě přátelstvím, jak to lze snad nejmarkantněji viděti ve Švýcarsku. Přátelství odráží se tam v celém klubovním životě. Členové těší se na klubovní večery, na výpravy a pořádají též klubovní zábavy. V cizině udržují se členové dlouho v aktivní činnosti a na výpravách lze viděti i sedmdesátileté pány. Každý odbor má ve Švýcarsku své veterány, kteří se občas schází k družné zábavě s ostatními mladšími členy. Přál bych si proto, aby se i u nás starší a již neaktivní členové zúčastnili spolko-

vého života a přispěli tak k oživení a zpestření našich týdenních večerů.

Našemu časopisu věnujeme velkou pozornost a utvořením nového redakčního kruhu hodláme jeho úroveň dále povznést. Očekávám proto, že naše členstvo bude náš orgán pilně čísti a že bude se zájmem sledovati další vývoj jak klubu, tak i »Věstníku«.

V příštím roce bude se pravděpodobně v Československu pořádati Mezinárodní kongres alpistické Unie. To nás zavazuje k další úsilovné práci ve prospěch propagace Československa v cizině a ve prospěch domácího alpismu. S kongresem bude též spojena mezinárodní výstava horských fotografií. Žádám proto veškeré členstvo, aby v letošním letním období každý z nás věnoval plnou pozornost fotografování v horách a ve skalách, obohatil náš archiv a připravil vhodné důstojné fotografie pro tuto výstavu, na které se musíme reprezentovati.

Nastínil jsem v hlavních rysech úkoly, jež hodláme splniti a prosím, abyste našemu výboru dle svých možností v této práci pomáhali. Této kamarádské spolupráci ve prospěch našeho Klubu, československého horolezectví a státu platí mé srdečné »Hore zdar«.

HOROLEZECTVÍ V R. 1936

ČÁST TŘETÍ: ALPY A TATRY.

(Dokončení.)

1. ALPY.

Letní sezona 1936 byla ve znamení neobyčejně nepříznivých poměrů povětrnostních. Sníh napadl za léto několikrát, a to někdy až dolů do výše 1.500 m, vyšší polohy nebyly místy vůbec nikdy prosty čerstvého sněhu. Nejlepší poměry byly ještě v Dolomitech. Jinde udusily sníh a dešť všechnu podnikavost horolezců.

Z velikých stěn západních Alp padla sev.-záp. stěna Ailefroide (3.959 m) v Dauphiné. 1.050 m vysoká tato stěna, která byla problémem už pěknou řadu let (prvé pokusy datují z r. 1885), byla zlezena ve dnech 23. a 24. VII. 1936 G. Gervassuti-m a L. Davies-em s bivakem ve výši 3.700 m. Prvolezci našli obtíže, převyšující ony na sev. stěně Grandes Jorasses.

Ve stěnách Bernského Oberlandu se ještě paběrkovalo, když velké problémy byly v posledních letech vesměs rozřešeny. Význam má průstup K. Loibla a U. Silda sev. stěnou Breitlaui-Horn v srpnu l. r. Totéž lanové družstvo vykonalo druhý průstup »Stösserovou cestou« Bietschhornu; L. Spannraif a O. Warta zdolali po druhé (po průstupu Steinauerově) přímou sev. stěnu Aletschhornu.

V Bernině padla přímá záp. stěna Piz Bernina (4.055 m; několik Švýcarů za vedení Honeggerova). Z opakovaných zasluhuje zmínky druhý průstup ledovcovým kuloárem vlevo od Bumillerova pilíře v sev. stěně Palü. Poměry na převážně skalním Bumillerově pilíři byly — za abnormálních podmínek — takové, že W. Breu a L. Penz byli nuceni sestoupiti se zledovatělého a zasněženého pilíře do objektivně velmi nebezpečného ledovcového kuloáru. Jako letos všude při sněhových turách, našli zde celkem příznivé podmínky a dosáhli touto nechtěnou cestou vrcholu.

16 Ve sněhu východních Alp nebylo letos význačnějších prvo-výstupů. Povětrnostní poměry byly tu snad ještě zoufalejší než na zá-

padě. Krutě to pocítili Poláci, kteří v předhimalajském výcviku byli s 9-členným mužstvem ve Vysokých Taurách. Byli přes měsíc ve skupině a vykonali všeho všudy tři těžké výstupy: Dne 4. VIII. zlezli Z. Korosadowicz, J. Staszela a J. W. Żulawski ve sněhové bouři za 8 hodin sev.-záp. stěnu Wiesbachhornu (3.570 m), onu skvoucí stěnu, kterou vidíme cestou na Moserboden. Dva dny nato opakoval vůdce výpravy A. Karpiński s J. Pierzchalou tento výstup. Těžice ze stopy svých předchůdců a za vyjimečně slušného počasí potřebovali jen 5 hodin na průstup stěnou. Korosadowicz, Staszela a T. Bernadzikiewicz vynutili si po dvoudenním zápolení a bivaku v otevřeném ledovém svahu ve dnech 14. a 15. VIII. průstup slavným »Pallaviciniho kuloárem« v sev. stěně Glockneru (3.798 m). Jinak měli po celý měsíc dle vlastních slov spíše zapotřebí deštníků než špičáků.

Mezi novými výstupy v Dolomitech stojí na prvním místě výkon horolezců italských G. Solda a U. Conforto, kteří zdolali jihozáp. stěnu Marmolaty (di Penia; 3.344 m). Jižní pilíř dělí tuto asi 550 m vysokou stěnu od »staré« klasické jižní stěny Marmolaty. Výstup trval 3 dny, čisté lezení 36 hodin (asi 15 m stěny za hodinu). Bylo zatlučeno

Stěny Marmolaty, a) jihozápadní stěna, b) jižní pilíř, c) jižní stěna - Les parois de Marmolada, a) la paroi SO, b) le pilier de Sud, c) la paroi de Sud.

70 skob. Bude to nyní pravděpodobně nejtěžší výstup v Dolomitech. Je to zároveň prvý přímý výstup z Val Contrin. V několik kilometrů dlouhém pásu stěn, jimiž Marmolata di Penia, Marmolata di Rocca a Punta Serauta spadají k jihu, známe nyní již 4 cesty (od západu), jihozáp. stěna, jižní pilíř, jižní stěna Marmolata di Penia, jižní stěna Marmolata di Rocca. Problémů je tam ještě dost. Některé z nich, jako obrovský pilíř Punta Serauta, jistě vbrzku přivábí uchazeče.

Máme-li už stanoviti jisté pořadí nových výstupů, v Dolomitech vykonaných, podle jejich významu, tu musíme na druhé místo postaviti výstup E. Comici-ho a U. Mazzorany sev. hranou na Cima Piccola di Lavaredo (Kleine Zinne; 2.881 m). Comici, známý vítěz nad sev. stěnou Cima Grande, je nyní horským vůdcem se stanovištěm na Misurině. Dne 7. a 8. VIII. učinil s Mazzoranou a U. Pacifico prvý pokus, při němž zdolal po dvoudenním boji spodní $\frac{2}{3}$ asi 350 m vysoké hrany. Náhlý obrat počasí donutil horolezce k ústupu a ke krkolomnému sestupu v lijáku. Útok byl na delší dobu odložen. Tu se objevili na Misurině domnělí konkurenti (V. Zanardi, G. de Lorenzi). Bez dalších odkladů a přes zranění Mazzoranovo nastoupili Comici a Mazzorana opět do skal a ve dnech 17. a 18. VIII. si průstup vynutili. Téhož 18. VIII. provedli jmenovaní již konkurenti V. Zanardi a G. de Lorenzi výstup na Cima Piccola od západu, stěnou vpravo od Comici-ho sev. pilíře, mezi tímto a normální cestou (od jihozáp.). Výstup má patrně význam jen sportovní. Týž Zanardi a A. di Prampero zlezli také sev. stěnu Punta Emma (2.617 m) nad Vajoletskou chatou.

Význam cesty již. stěnou Punta Grohmann (3.111 m) ve skupině Sassolunga, nalezené K. Wallenfelsem a H. Harrerem 6. VII. 1936, nelze zatím posouditi, dokud nevíme, jak dalece se liší od 3 starších výstupů od jihu (již. stěny Dimaie, již. pilíře Preussova a jihozáp. stěny bratří Majerů, Dibony a Rizzi-ho).

V »říši šestého stupně« — jak D. Rudatis nazývá skupinu Civetty — našli italsí horolezci tři nové průstupy krajně těžkými stěnami. V. Ratti, který prvý zlezl také sev. stěnu Cima Ovest di Lavaredo, a V. Panzeri našli »diretissimu« v již. stěně Torre Venezia (2.337 m), významnou tím, že není jen a jen závislá na užití materiálu a že se v ní z valné části volně leze. Tři dny (od 15.—17. VII.) trval výstup záp. stěnou Torre di Valgrande (2.675 m). Je to třetí věž v sev. hřebenu Civetty. Stěna, kterou zdolali R. Carlesso a M. Menti, je 600 m vysoká. Ale i v požeňnané »říši šestého stupně« si už musí horolezci hledati pracně cíle pro své prvovýstupy. To nás maně napadlo, když jsme se dočetli o krajně těžkém, dva dny trvajícím výstupu záp. stěnou Castello delle Nevere. Hledali jsme dlouho až jsme ji našli. V Bertiho »Le Dolomiti Orientali«, průvodci o nepřekonatelné podrobnosti, z r. 1928 ovšem Castello delle Nevere ještě neexistoval jako hora. Byla to věž, ohraničující kotél »delle Nevere« v záp. úbočí Mojazza (2.865 m). Teď už je to hora, zlézají se její stěny, za několik let se v nich najde celý kufr variant.

Ještě několik slov o pomíjejcnosti světské slávy: Slavná sev. stěna Cima Grande di Lavaredo, jejíž zdolání bratry Dimai-y a Comici-m vyvolalo obecný rozruch stejný jako výstup bratří Schmidů severní stěnou Matterhornu, byla v letošním létě zlezena již po 35. Je teď špikována skobami jako zmučené tělo sv. Šebestiána a ježto již pomalu lze se vzepřítí od háku k háku, není již zařazována do »šestého stupně«.

Také Gesäuse mělo ještě do letošního léta jeden veliký problém: 560 m vysoký zářez v sev. stěně Hochtoru mezi Rosskuppe (2.154 m) a Dachl. Čtyři dny trval výstup R. Schinko-a a F. Sikorowsky-ho (od 13. do 16. VI.). Schinko staví obtíže této cesty nad obtíže sev. stěny Cima Grande, jejíž 27. průstup provedl ve dnech 17. a 18. VII. letošního roku za 16 hodin.

2. TATRY.

I v Tatrách byla letos letní sezona chudá na prvovýstupy. Jednak jsou Tatry již podrobně probádány a mnoho nového již nezbývá, kromě snad v zastrčených, tichých dolinách sev. úbočí. Počasí nebylo valně lepší než v Alpách. A konečně byli nejlepší Poláci mimo Evropu nebo v Alpách. Naši lidé se sice kvalitativně zlepšili, schází jim však dosud namnoze iniciativa. Chodí většinou cestami sice obtížnými, ale přece jen již před nimi schozenými.

Velký význam praktický má prvý skutečný průstup vých. stěnou Vysoké, provedený dne 18. IX. l. r. I. Demkovou, Z. Brüllem, S. Luxem, S. Motykou a Š. Zamkovským. V »Horolezeckém průvodci« Kroutil-Gellnerově pod č. 584 popsáný domnělý průstup východní stěnou (J. Bizoň a St. Szulakiewicz 8. VIII. 1909) je ve skutečnosti výstupem »od východu«. Tento omyl je ostatně již v »dodatcích« ve IV. dílu »Horolezeckého průvodce« opraven. Zmínky zasluhuje výstup F. Larische a J. A. Szcze pańskí-ho vých. stěnou Baraních Rohů (v srpnu) a zvláště důkladné probádání sev. a záp. stěn Svišťového štítu, provedené v červenci a září jednak Poláky, jednak našimi členy J. Bezroukem, F. V. Krutilem a G. Zapletalem.

Výtečných výkonů bylo zato v Tatrách dosaženo v zimě. Tu soutěží Čechoslováci, přesněji řečeno naši mladí spíšští vůdcové, úspěšně s Poláky.

Z. Korosadowicz a J. Staszal zdolali ve dnech 7.—9. dubna 1936 mocnou sev. stěnu Mengusovského štítu. Prvého dne nastoupili ve 4 hod. ráno do stěny. Bivakovali po prvé na »dolní lávce«, druhého dne po druhé na »horní lávce«. Třetího dne byli v 15.30 hod. na vrcholu a v 21 hodin u Velkého Hincova plesa. Asi v tutéž dobu (8. IV.) vystoupili Z. Wyszocka a M. Zajackowski od Zeleného plesa na Hornou Kežmarskou štrbinu. Byla to až na krátký úsek nad terasou Měděných lávek čistě sněhová tura, jež si vyžádala od plesa až na štrbinu 7 hodin čistého lezení. Sestup byl proveden do »Huncovské jámy«.

V M. Nitschovi má tatranský vůdcovský sbor nyní prvotřídního muže. O tom svědčí dvě zimní tury, které letos vedl: Gerlach od Pol. hřebenu Martinovou cestou (22. I.) a Ostrý štít od sev. (28. I.); zvláště druhá tura zasluhuje si náš obdiv. Od Zbojnické útulny vystoupili Nitsch a E. Kirchner na Bílou lávku, sestoupili kus k Javorové dolině a traversovali pak po 3 hod. sev. úbočí Ostrého štítu až do spádnice vrcholu. Zdolání vlastní stěny vyžádalo si dalších 5 hodin vysilujícího a napínavého lezení. O technice Nitschově a Kirchnerově svědčí, že sestup východním hřebenem k Bílé lávce, kde měli lyže, provedli za 2 hodiny. To je také na léto slušný čas.

Ale i jiní z našich spíšských vůdců prokázali svou zdatnost svými výkony v letošní zimě. Zvláště úspěšný byl horolezecký kurs v posledním týdnu dubnovém, během něhož šest našich vůdců prošlo Tatrami od vý-

chodu k západu (od Zeleného plesa po Koprovou dolinu). Z výstupu při této příležitosti provedených jmenujeme: Hřebenovku Jastrabia veža—Kolový štít, výstup Hudymy, Krupitzera a Zamkovského na Vých. Vysokou od Prielomu, Krupinského, Počuvaje ml. a P. Spitzkopfa na Žltou vežu sev.-záp. hřebenem. Z Bielovodské doliny byl zlezen Mlynár (Hudyma, Krupinský, Počuvaj) a ZábíMnich (Krupitzer, Spitzkopf, Zamkovský). To jsou vesměs výkony výborné.

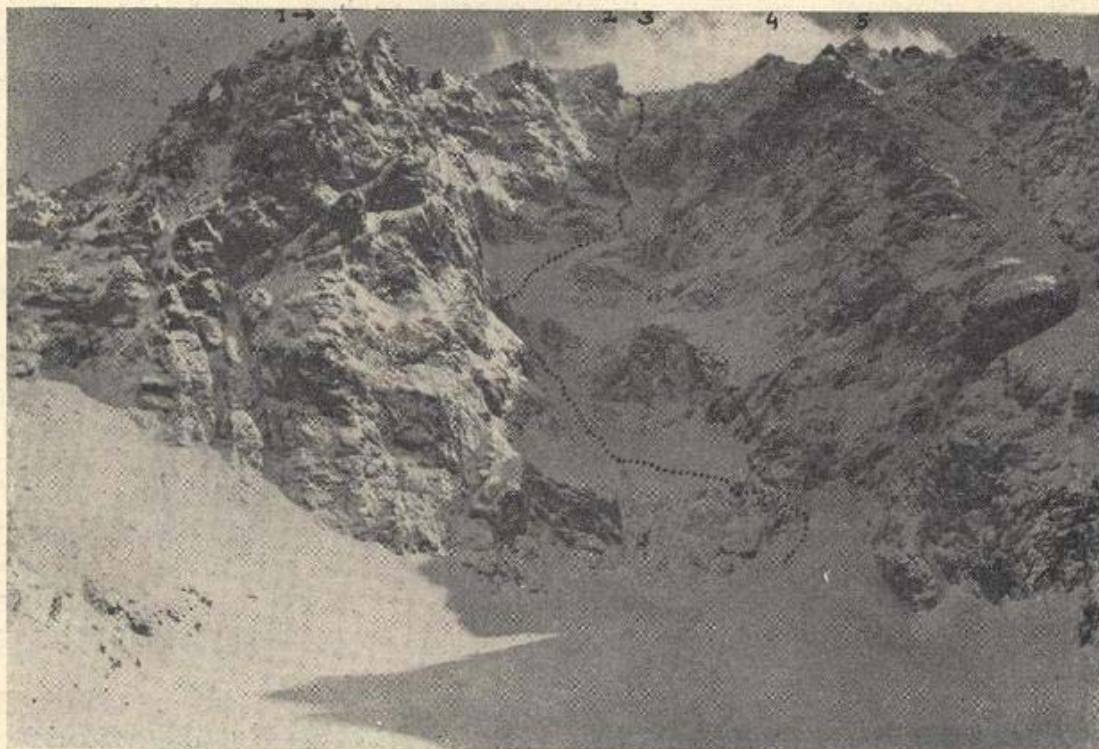
Konečně zasluhuje zmínky výstup i sestup W. Jellinka »Karčmarovým žlebem« Gerlachu a jeho výstup na Bradovicu hřebenem od Kupoly (oboje v dubnu 1936).

Jan Gellner (Brno).

TATRANSKÁ KRONIKA

Dolinka L'adová.

Jako dlouhá temně zelená stuha vine se Javorová dolina od dřevěného kostelíčku v Javorině až pod šedé olbřímí stěny Javorových věží. Je tak

L'adová dolinka od Černého plesa v zimě.

L'adová dolinka dans les Tatry; vue du Černé pleso, en hiver.

Foto: Dr. Kroutil.

Vysvětlent: 1 - Malá Snehová veža, 2 - Snehový štít, 3 - Vyšné L'adové sed'lo (naznačen směr výstupu), 4 - Zadný L'adový (2507m), 5 - L'adový štít.

Redakční. Zavádíme **Tatranskou rubriku**, ve které chceme si pečlivě všimati našich jediných velehor, Vysokých Tater. Budeme podávati pravidelné zprávy o výstupech zimních a letních, uveřejňovati popisy výstupů nových se zřetelem k již vyšlým dílům Horolezeckého průvodce, a informovati čtenáře o všem, co souvisí s Tatrami a s tatranským horolezectvím. Budeme se snažiti, aby rubrika byla co nejdokonalejší a proto prosíme naše členy, aby nám podávali informace o svých výstupech v Tatrách a vůbec přispěli radou, jak obsah kroniky rozmnožiti a obohatiti. Příspěvky necht' jsou zasílány na adresu KAČS Brno, Česká 15.

tichá, tak málo navštěvovány jsou její hvozdy nad Javorinkou — a přesto je tak krásná. Na prstech spočítáš, kdož za letní týden tudy projdou od Sedielka k Podspádům. A je-li hlavní dolina opuštěná, což teprve postranní kotlinky pod Ľadovým a pod Sirokou!

Návštěvníci promenád v Lomnici a na Štrbském plese ani nevědí, že je zde nějaké Zelené pleso, že se zde skrývá překrásné Černé pleso. Snad je jim pouze známo, že návštěva tohoto kraje je turistům zakázána státní správou javorinského panství. Možná, že je tomu tak lépe; člověk, jenž se sem dostane, je zde aspoň sám, samotný, tváří v tvář neporušenému majestátu Vysokých Tater.

Tatry jsou zde jedinečné. Dojmy od Černého plesa se nezapomínají. Jsme v nejkrásnějším zákoutí Tater, k němuž jen Kačí dolinu lze přirovnati. Nad hladinou Černého plesa do výše devíti, jedenácti set metrů vystřeluje k nebesům masiv Ľadového štítu. Do jeho těla se vrývá nejpuštější, nejděivější dolinka Tater, dolinka Ľadová.

Tvoří ji tři divoké kotle, z nichž nejvyšší je vyplněn věčným sněhem. Říkají, že malý ledovec pokrývá jeho dno, vedle onoho pod Měděnými lávkami, druhý prý v Tatrách. Kotle dělí strmé prahy s vodopády. Vlevo střeží dolinku tři štíhlé postavy Sněhových věží, z nichž krajní, Malá sněhová, je lezeckým skvostem Tater. Téměř všechny výstupy na ni jsou alespoň »velmi těžké«. Vpravo vidíme věže Ľadové a vzadu, ten zahnutý, vyzývavý roh, toť Sněhový štít a vedle něho předvrchol Ľadového, Zadní Ľadový štít. Výšky jsou značné. Nemylme se. Jenom kolmá stěna mezi nejvyšším kotlem dolinky a Zadním Ľadovým, tak nízká na pohled, měří 300 m! Celý sráz 1100 m od hladiny Černého plesa.

Byla dlouho neznámá dolinka Ľadová. Zakleté jako Šípková Růženka dlouho dřímalo Černé pleso Javorové. Snad je oním tajemným Žabím jezírkem, »Žabiencem«, o němž pověst šla Javorinou a Podhalím, že za sedmi říglami, za sedmi hřebeny se ukrývá a kdo se chce dostat k pokladům v něm skrytým, zázračných »zemských klíčů« k tomu potřebuje. Husté lesy nad Javorinkou dlouho bránily k němu přístup.

A což teprve Ľadová dolinka. Vždyť spodní prah se zdál neslezitelný. V roce 1909 byl po prvé dostoupen spodní kotol dolinky. Návštěva opakována až v roce 1921 a teprve 22. VII. 1922 Poláci A. Ferens a M. Świerz po prvé vystoupili od sev.-záp. na Vyšné Ľadové sedlo. Świerz praví, že to byl jeho nejkrásnější, nejmohutnější výstup, výstup skutečně alpského rázu, ve skále a v ledu. Od roku 1922 do konce 1936 čítáme pouze 21 průstupů dolinkou. Všechny vykonali Poláci. Též jeden horský vůdce, Josef Wawrytka, v roce 1935.

Překrásná Malá Sněhová věž — jeden z prvních úspěchů Wieslawa Stanislawského. I stěna Zadního Ľadového, i Vyšné Ľadové sedlo s prvním zimním výstupem (ve dnech 29. a 30. XII. 1930 s bívakem) — jsou spiaty s jeho jménem. Není již Stanislawského, ale snad ta Malá Sněhová, o které tak nadšeně psával, dosud naň vzpomíná a večer, když slunce zapadá, šeptá si s protějšními Javorovými štíty o lezci-bohatýru, jenž se do jejích skal už nikdy nenavrátil.

V zimě Ľadová dolinka byla navštívena již po druhé, a to při výstupu na Ľadový štít v roce 1935 (23.—24. IV.).

*

Na římsách Malé sněhové se bělá čerstvý sníh, slunce klouže po mok-
rých plotnách a sněhových žlabech a nakukuje do nejvyššího kotle do-

linky. Hledím na zakřivený roh Sněhového štítu a na bílý mráček plující nad ostrým hřebenem Ladového. Ten černý kousek skály tam nahoře, na hřebeni, toť slavný »Kůň« Ladového štítu. Je ticho kolem, jen odtok z Černého pjeje svoji, od nepaměti stejnou, stále tutéž píseň. Občas se ozve sního padající z ploten Ladových věží, občas zarochotí lavina z Široké.

Spí klidně, dolinko Ladová, nespoutaná stezkami a dráty lanovek. Spí klidně dál jako jediný zbytek bývalého, neporušeného majestátu Tater. Nemusíš se bát; ty tmavé hvězdy nad Javorinkou, ty strmé prahy pod Malou Sněhovou tě ještě dlouho ubrání. FVK.

K VYŠŠÍM CÍLŮM

Naše účast na prvovýstupech.

Rok co rok vychází v Oesterreichische Alpenzeitung přehled prvovýstupů v Alpách v letech předcházejících. Seznam za rok 1934 (ročník 1936, čís. 1154 a 1166) čítá jich 302 z oblasti východních Alp mimo Alpy Julské, Saviňské a Karavanky. S podobnými seznamy setkáváme se v italské Rivista Mensile. Polský odborný časopis Tatarnik zabývá se zase Vysokými Tatrami a přináší svědomitě sestavené přehledy prvovýstupů a variant, výstupů zimních a též zprávy o opakovaných nejdůležitějších výstupech letních. Předkládám několik číslic, týkajících se prvovýstupů v Tatrách od r. 1932 do r. 1935.

První číslo následující tabulky znamená úhrnný počet hlášených letních prvovýstupů a variant, druhé kolik z nich připadá na území CSR, třetí kolik z nich je hodnotných až prvotřídních a nikoli pouhých oprav nebo variant, čtvrté kolik z nich provedeno Poláky nebo pod polským vedením, páté kolik Němci nebo Maďary, šesté kolik Čechy nebo Slováky:

1932	—	76;	65;	38;	71,	5,	0
1933	—	51;	47;	15;	47,	4,	0
1934	—	34;	29;	19;	29,	4,	1
1935	—	46;	34;	22;	43,	1,	2

Procento Čechů nebo Slováků je nepatrné, i když vezmeme jako úhrnný počet pouze hodnotné prvovýstupy. Nedomnívejme se, že Tatarnik správně registruje jenom výstupy Poláků a že o našich nemá zpráv. Víím ze zkušenosti, že sleze-li pan X. Y. nějakou stěnkou třeba v Malé Zmrzlé dolině, mluví se o tom za dva, tři dny až na Hale Gasienicové. Což teprve, probije-li se východní stěnou Lomnického štítu nebo srázem Hrubů z Hlinské doliny. Přehledy v Tatarniku jsou co nejuplnější. Pročtíme si ostatně občasné, kusé zprávy o prvovýstupech v Krásách Slovenska; nenajdeme tam prvovýstupů, o nichž by Tatarnik nevěděl.

I když z opatrnosti opravíme přehled o 1—2 roční výstupy ve prospěch Čechů a Slováků, nezměníme ničeho na faktu, že máme dosud velmi malou účast, tím menší, srovnáme-li počet horolezců organizovaných v klubech našich a polských (KAČS má asi 500 členů, mimo KCST a James. Klub Wysokogórski PTT měl r. 1936 167 členů). Největší tatranské stěny v posledních letech zdolali Poláci; tento tolikrát již opakovaný fakt nikdy neupřeme. Stěny Lomnického, Ganku, Rumanova padly pod náporom mladých horolezců ze Zakopaného, Krakova a Varšavy. Z Prahy tam nebyl ani jeden, ani jeden z Brna, ani jeden z Bratislavy nebo Košic. Ani jeden z nás nevykonal v poválečných letech prvovýstup v Alpách. V seznamu 302 výstupů z r. 1934 marně budete hledati české nebo slovenské jméno.

Namítnete, že naši lezci neměli dosud dostatečného přehledu o vykonaných a nevykonaných výstupech v Tatrách, neboť jim chyběla literatura. Nemohli hledati prvovýstupy ve vých. stěně Ganku nebo na již. pilíři Ostrého štítu, když v Jánoškoví či Stanglerovi se ani nedočeti, že taková stěna nebo pilíř existují. Vyšly však již dva díly Horolezeckého průvodce. Přesto ani v roce 1935 ani 1936 nenašel se Čechoslovák, který by v oblasti, popisované v oněch dílech, provedl výstup nový anebo opravil starý, nesprávně popsany.

Čtenář snad řekne, že alpismus přece představuje též jiné hodnoty než absolvování prvovýstupů, většinou pochybné ceny. Zeptá se, k čemu dlouze mluvíti o nepatrné účasti Čechoslováků na výkonech v Tatrách a Alpách. Jeden z našich horo-

lezců starší generace mně napsal, když jsem jej kdysi žádal o popisy jeho prvovýstupů: »Spolek nebyl založen, aby jeho členi luštili problémy stěn, nýbrž aby pro-pagovali Vysoké Tatry jako výborný terén pro pěstování horolezectví... Já lezu pro sebe a ne pro veřejnost a nelámu si hlavu, je-li túra, kterou překonávám, už popsána či nikoli. Pokud jde o nové túry v Tatarníku, dovolím si Vás upozornit, že mezi nimi jsou varianty, snad z převážné většiny, anebo cesty, které jinak nemají významu. Takových nových tur jsme už též my vykonali na několik svazků a vykonali i jiní horolezci.« Poslední věta ovšem je míněna obrazně a musíme ji vykládati s největší rezervou. Cituji onen dopis, protože s názorem v něm vysloveným snad souhlasí čtenář, který by mně položil výše uvedenou otázku.

Pokusím se odpovědět, proč považuji prvovýstupy za prvek důležitý, ba nezbytný pro správný vývoj horolezectví.

Prvovýstupy jako důsledek touhy po objevech, základního to subjektivního prvku v horolezectví.

U kolébky alpismu stojí touha poznávat nové a neznámé, touha objevitele. Člověk, když poznal zeměkouli v šíř a v dál, když probádal neznámá pobřeží a osamělé ostrůvky v jižních ledových mořích, když pronikl sibiřskou tajgou a močály v povodí Amazonky, zatoužil poznati zemi do výšky, vycházel na nedostoupené dosud vrcholy, nejprve snadno přístupné nejvyšší hory Evropy, pak na vrcholy těžší a nedostupnější, na skalní štíty a mohutné bašty z ledu a sněhu. První výstupy na vrcholy v Alpách a pak v Tatrách a jiných evropských horách jsou nejstaršími prvovýstupy v dějinách evropského alpismu.

»Alpism chová nesmírně požitků a rozkoší; ale žádná nevyrovná se oné, kterou cítíme, kladouce nohu na vrchol, před námi dosud nedostoupený. Je to jistě týž pocit, jaký cítí objevitel nových vrcholů, jaký vzplanul v hrudích oněch investigátorů, když pustivše se v dobrodružnou plavbu neznámým, tajuplným oceánem, zaslechli konečně, beznadějí zmalátnělí, kýženě zvolání: země, země! Touha po neznámém, ona neuvědomělá snaha po vypátrání kausálních vztahů, vložená v hrud člověka, je to, co nás láká do hor a vede k tomu, abychom zkusili sil svých v zápolení s nepřístupnou přírodou hor...« (Dr. V. Růžička, 1907.)

Brzy nebylo ani v Alpách, ani v Tatrách nedostoupených vrcholů. Padly hory největší, nejvýraznější. Fantasie a studium horolezce objevovaly však a vytvářely další vrcholky, věže a věžičky, které dosud člověk nerozeznával a za samostatné nepovažoval, neboť byly příliš stíněny vedle svých velkých sousedů. Hory se »zvětšovaly, rozkouskovávaly«.

»Když před dávnými léty Maciej či Janko vystoupil s turistou na Svišřový štít a ukazoval mu okolní žulové velikány, tu máchl rukou od Velického plesa až kamsi k Polskému hřebenu a tiše pronesl: »Pane, Gerlach!« A turista mlčky zíral na celý ten mohutný, ponurý masiv, zbrázděný nesčetnými žleby a roklemi, korunovaný desítkou zubatých věží, hrotů a věžiček. To všecko byl Gerlach. Dnes už neznáme Gerlach od Velického plesa po Polský hřeben. Je Kvetnicová věž, je Lavinová lávka, Litvovské sedlo a bůh ví, jak se všechny ty špičky a sedélka jmenují. Gerlach, toť pouze onen nejvyšší bod s tyčkou na vrcholu...« (viz M. Świerz, »Taternik« XII., str. 25.)

Nové vrcholky, nové cíle, nové prvovýstupy. Byla však určitá mez, za kterou nebylo lze jít. Další »rozkouskovávání« by se protivilo zdravému rozumu a tvoření nových jmen pro některé nevýrazné výškové body a sedélka mělo být pouze pomůckou. Nové samostatné jednotky tím vznikati neměly a ani již nemohly. Hory, Alpy či Tatry, byly »erschlossen«, abychom užili výrazu něm. odborné literatury.

Touha po objevech plála však dál v srdci horolezce. Po prvovýstupu na jednotlivé vrcholy následovaly prvovýstupy různými hřebeny a stěnami. Hora se rozkládala na hřebeny a stěny a formovala se do geometrických obrazců. Rozlišovaly se stěny označované podle světových stran, pilíře a hrany dělící tyto stěny. Po nich horolezec leze vzhůru. Objevuje nové cesty, kratší, přímější, avšak též obtížnější. Touha, jež kdysi vedla Gebharda na Ortles a Whympera na Matterhorn, je táž jako touha, jež žene dnes Meiera a Peterse do severní stěny Grandes Jorasses; touha objevovat, plání urvatí hoře anebo její stěně tajemství, které dosud ukrývala lidem.

Pouze z p ů s o b dosažení se dobou nutně změnil. Před padesáti lety platilo za obdivuhodný horolezecký výkon — a na tehdejší dobu skutečně bylo výkonem — dostoupení dosud panenského vrcholu cestou, kterou dnes zveme mírně těžkou či kterou dokonce zafazujeme do sféry pouhé horské turistiky. Tak výstupy na Mont Blanc a na Monte Rosa, provedené za normálních poměrů, nejsou dnes výkonem horolezeckým. Se zužující se možností prvovýstupů a přibývajících obtížností výstupů rozšiřovalo se používání lezeckých technických pomůcek. Po laně a lezečkách přišly skoba,

smyčka a karabinka. Myslím, že nemají pravdu, kdož říká, že použitím skob se znehodnocuje výkon a že takový výstup se mnoho neliší od dosažení vrcholu po provazovém žebříku či ve vagoně visuté dráhy. Srovnání není případné, neboť i při výstupu se skobami rozhoduje tělesná zdatnost, vůle a houževnatost lanového družstva či ruce a mozek vedoucího a nikoli hromada dělníků a inženýrů, kteří by žebřík rozvinuli či dráhu postavili. Víme, jaké dovednosti a duchapřítomnosti vyžaduje zatlučení jen několika skob v kolmé stěně a jak vysiluje lezce. Bez použití skob takový výstup není možný a byl by sebevraždou.

Výstup severní stěnou Grosse Zinne je v mých očích prvovýstupem prvního řádu, důstojným výstupů z let předcházejících, byť i za použití skob. Nejde přece o pouhou lezení, nýbrž o překonání samostatné, dosud nezdolané stěny a objevení prvního výstupu v zoufale kolmém, střemhlav se řítícím, obrovském, jednolitým zdivu. Jde o metodické provedení úmyslu zvítězit nad stěnou, o uskutečnění touhy podle předem promyšlených plánů a výpočtů, vyžadující nejen naprosté tělesné zdatnosti, nýbrž hlavně odhodlanosti, duševní rovnováhy, houževnatosti a vytrvalosti. Jde o výkon etických hodnot, stejně jako byly výkony Balmatův, Whymperův a Zsigmondyho.

Mez možností pro prvovýstup v Alpách nebo Tatrách.

Ctenář řekne: Kam bychom dospěli, kdyby každý, hnán touhou po objevech, vyšel na vrchol nebo nějakou věžičku jinou cestou? Bude lézt 10 m vpravo od staršího výstupu a absolvuje prvovýstup? Takových prvovýstupů je možných na sta, na tisíce!

Určitá mez existuje. Hora má omezený počet samostatných stěn, hřebenů a výrazných pilířů. Umělé vytváření dalších by se přičilo zdravému rozumu. Každou takovou stěnou může vést jen jediný prvovýstup a dále jen jediný ideální výstup, t. j. výstup nejkratší, ve spádnicí, vedoucí přímo na vrchol (na př. u stěny o tvaru trojúhelníku výška). Prvovýstup je přirozeně nejcennější, je-li zároveň výstupem ideálním.

U hřebenů a pilířů výstup je ideální, vede-li těsně hranou nebo ostřím.

Byly-li stěny či hřebeny jednou překonány, nové výstupy mohou být opravami či variantami prvního výstupu a mohou být z hlediska systematiky velmi cenné. Objektívně však jako prvovýstupy neplatí, když i u horolezce uspokojí jeho touhu po objevech a když jej těší, že lezl v nepřekonaném, dosud neznámém terénu.

Tato mez není dosud překročena ani v Alpách ani v Tatrách. Jen za rok 1934 byly hlášeny v „Oesterreichische Alpenzeitung“ 302 prvovýstupy ve východních Alpách. Jsou mezi nimi výstupy nesporně prvotřídní, jako Schlüsselkarspitze jihových. stěnou, Torstein přímou již. stěnou, Marmolata jihozáp. pilířem. Téhož roku byly provedeny četné první výstupy obrovskými ledovými stěnami v Alpách západních: Täschhorn záp. stěnou, Mittaghorn sev. stěnou, Doldenhorn sev. stěnou a jiné a jiné.

Takové výstupy, při nichž horolezci nepohrdli ani obyčejnými, ani ledovcovými skobami, jsou na míle vzdáleny od prvotin — lezení ve cvičných skalkách, vzdálených od sebe 10 m a jsou-li přečeňovány a cílem samy pro sebe, vyvolávajících nechuť starší generace, která se pak neprávem přenáší na výkony Comiciů, Petersů, Krobathů a jiných průkopníků moderního horolezectví.

Brzy však přijde doba a nebude ani v Alpách ani v Tatrách stěny či pilíře, které by nebyly dosud překonány. Horolezec najde široké, neomezené pole působnosti v mimoevropských horách. Již dnes vede jej tam touha po objevech, po prvovýstupu na nedostupné vrcholy, kterých je tam na tisíce.

V evropských horách průstupy několika zbývajících nezdolaných stěn a opravami starších, méně dokonalých prvovýstupů horolezec bude se pouze připravovat k naporu na stěny vyšší a mohutnější, stěny osmitisícovek v Himalajích a v jiných velehorách střední Asie.

Prvovýstupy nahodilé a prvovýstupy promyšlené.

Někdo přijde pod stěnu, nestará se, zda byla zlezena, začne, kde se mu zachce, leze, stoupá a dospěje na vrchol. Pak se zjistí, že vykonal prvovýstup. Je velké množství takových prvovýstupů. Lezec však svůj „prvovýstup“ ani popsat nedovede.

Jiný se zmýlí na normální cestě, přečleze hranu, dostane se do další stěny a touto dosáhne vrcholu. Prvovýstup!

Snad i takové výstupy těší horolezce, uspokojí jeho touhu po objevech a naplní jeho mysl rozkoší z neznáma. Myslím však, že prvovýstupy promyšlené, pečlivě připravené, o kterých se sní doma za zimních večerů, které si dva kamarádi prstem ukazují na náčrtech a fotografiích, v minulé letní sezoně zhotovených, prvovýstupy, do

nichž se několikrát pusřili a které se nakonec podařil, takové prvovýstupy mají hodnotu největší. Zde horolezec vykonal něco, co si předem umínil, uskutečnil plán dlouho připravovaný. Kdo zdolá stěnu náhodou, nazdařbůh, je snad náhodným objevitelem; horolezec, jenž provede prvovýstup metodicky, po důkladné přípravě a podle přesných výpočtů a odhadů a který výstup dobře popíše, ten není jenom objevitelem, nýbrž horolezcem-badatelem, následovníkem — byř i v malém — oněch velkých generací alpistů-objevitelů, Payera, Purtschellera, Whympera a jiných.

Z horolezce-badatele stává se alpista velkého formátu.

Jen kdo se takto naučil studovati stěnu a pohledem poznati místa, kde stěna »pustí«, kdo dovede uhádnout nebezpečná místa pro pád kamení či ledové tříště, kdo zároveň s těmito znalostmi praktickými spojuje vědomosti teoretické, dějiny stěny, znalost literatury atd., zkrátka horolezec, který prošel školou systematicky studovaných výstupů a prvovýstupů v Tatrách a Alpách, jenom ten může pak vésti nápor na ledové stěny kavkazských Dych-Tau a Kořtan-Tau, na Nanga Parbat, Siniolchu a Nanda Devi v Himalaji.

Podíváme-li se na alpistickou dráhu velkých dobyvatelů, vidíme všude onu drobnou a pečlivou přípravu, studium, badání, stálý pokrok výř a výře až na hradby asijských velikánů.

Douglas W. Freshfield: Od 19 do 22 let badatelská a objevitelská činnost v Alpách, prvovýstupy na Presanellu, Mösele, Punta San Matteo, Punta Tresero. Pak systematický průzkum skupiny Disgrazia a okolí bergelského údolí. Třidvacetiletý jede na Kavkaz (Elbrus a Kazbek). Po delší přestávce se tam vrací (prvovýstup na Tetnuld) a po dalších dvou letech jede tam po třetí (prvovýstup na Lailu). Vyvrcholení — Himalaja.

A. F. Mummery: Začíná v Alpách nejprve s vůdci, 1879 slézá Matterhorn přes Zmuttgrat, rok nato zaútočí na Matterhorn od Furgengratu. V letech 1880—1881 věnuje se systematickému průzkumu žulových jehel chamonixských. Je první na Aiguille des Grands Charmoz, první na Grépon, 1888 jede na Kavkaz, kde zdolává Dych-Tau. Vrací se do Alp, kde chodí nyní bez vůdce. Je první na Dent du Requin, na Aiguille Verte přes »arête du Moine«. Rok nato odjíždí do Himalaje.

Willy Welzenbach: Začíná systematickou přípravou ve skále (Karwendel-Wetterstein). Přechází do ledu a věnuje se průzkumu glocknerské skupiny (sev.-záp. stěna Wiesbachhornu, sev.-záp. stěna Glockerin, sev. stěna Eiskögele sev. stěna Glockneru). Následují prvovýstupy ve Waliských Alpách (sev. stěny Breithornu a Dent d'Hérens). V roce 1930 padá sev. stěna Grands Charmoz v montblancské skupině. Ještě průzkum stěn v bernském Oberlandu a pak Himalaja. Umírá vysílením 12. VII. 1934 v táboře VII. na Nanga Parbat.

Mohli bychom nejmenovat desítky jiných. Peterse, Stössera, Krobatha, Peterku, polské Korosadowicze, Bernadzikiewiczze. Každý začal systematicky, promyšleně řel do hor, studoval skálu a led, věděl, kam poleze, popisoval výstupy. Přirovněme náčrty Peterkovy v »Alpenzeitung«, Korosadowiczowy v Tatarniku, přečtěme si spořádané, přesné popisy jejich prvovýstupů, jejich téměř vědecké články a úvahy v odborných časopisech, na míle vzdálené obsahu »alpistických« ličení subjektivních dojmů, které se objevují v nedělních číslech našeho denního tisku.

Kdo leze nazdařbůh, vystačí pro sebe, vystačí snad pro Tatry, nevystačí však pro kavkazskou Scharu a K₂ v Himalaji.

A zase slyřím členářovu námítku: Do Kavkazu a do Himalaje nikdy nepojedu a proto mohu dál »ložit« jen pro sebe a k vůli vlastnímu požitku a uspokojení.

Alpism u nadaného lezce není již zábavou.

Horolezectví je z převážné části sportem, neboť dalřím vedoucím prvkem v něm je výkon. Sport provozují pro zábavu. V dobách kolečkových bruslů a francouzských monocyklů a byciclů sport byl jenom zábavou. Vyvinuly se však soutěže a závody mezi sportovci, přišly Olympiady — přehlídky tělesné zdatnosti mládeže všech kulturních národů světa. Pro nadaného sportovce sport přestal býti pouhou zábavou, stal se též povinností. Povinností býti stále lepší, aby důstojně zastupoval státní a národní sport před očima veřejnosti, povinností býti nejlepší, aby vlajka národa a státu zavlála vítězně na nejvyšřím stožáru olympického stadia.

V horolezectví nelze pořádati takové závody. Byly by myslitelné závody v lezení; s alpismem by však neměly pranic společného a mohly by se docela dobře konat na fasádách new-yorských mrakodrapů. Horolezectví je víc než pouhé lezení a obsahuje příliš mnoho duřevních prvků vedle prvků čistě sportovních. Již tím, že nepřipouřtí obyčejný způsob závodění, odlišuje se od sportu v obvyklém slova smyslu.

Existuje však jiná, vyšší soutěž v horolezectví mezi národy. Soutěž v prvovýstupu ch, rivalita v objevování dosud neprobádaných cest, v dostoupení dosud ne-slezených vrcholů.

Již boj o Matterhorn byl bojem mezi Angličanem Whymperem a domorodcem Carrelem. Dobývání severní stěny Grandes Jorasses: Italové, Němci a Francouzi na ni současně útočí, až nakonec Němci vyhrávají. Pohlédme na současné expedice Angličanů, Němců, Francouzů a jiných do Himalaje. Každý chce být první na Mount Everest, na Nanga Parbat, na Kandžendžunga. Světová veřejnost od Kapského Města po Hammerfest, od Bombaye po San Francisco sleduje s napětím tento boj. Čí prapor zavlaje první na nejvyšší hoře světa? Kdo dospěje první na nezdolaný Nanga Parbat? Boj o hory stává se bojem za čest národního jména. Nadání mladí horolezci to chápou, vědí, co je jejich povinnost. Přicházejí Angličané, Němci, Rusové, Francouzi, Japonci, chystají se Rakušané, Poláci, Švýcaři. Čechoslováci chybějí.

Náš alpism před válkou.

Náš klub je prý nástupcem Českého odboru Slovinského Alpského Družstva. Pročítám Alpské věstníky tohoto odboru z let 1898—1909. Vidím tam články o systematickém prozkoumávání skupiny Višské v Julských Alpách z pera dra Vl. Růžičky, skupiny Mangartské od O. Laxy, obojí s náčrtý, mapkami, seznamy literatury. Nacházím tam monografii skupiny Kaninské, popisy prvovýstupů provedených v oněch skupinách členy Českého odboru.

„Známi čeští alpinisté, dr. Jiří Cermák, dr. Viktor Dvorský, dr. Bohuslav Franta a Karel Hlava v prvním desetiletí tohoto století systematicky prolezli skupinou Martulskou, Skrlatice a Razona. Zdolali Malou Ponicu z doliny Martulku (první výstup), severní stěnu Kukové špice (prvovýstup), Oltar z Pišence (prvovýstup).“ Mirko Kazelj („Naš Alpinizem“ 1932).

Členi Českého odboru věnovali se od založení odboru slovanským Alpám (Karavankám, Julským a Saviňským) a jejich systematickému průzkumu. Za čtyři léta (1898—1902) vydali tři průvodce po této alpské oblasti. Chtěli se pak obrátit k horám jiným, mimoalpským. „... A tu dlužno připomenouti, že se Němci již počínají trousiti do balkánských hor (Hassert, Steinmetz). Komu ještě tane v paměti způsob, kterým Rickmers počal před časem organizovati německé výpravy na Kavkaz, pochopí, že by se tu snadno mohla opakovati truchlivá historie Alp slovinských. Těchto vyšších cílů v době nedaleké měli by býti naši alpisté pamětlivi; či jest nutno, aby vždy jen cizinec byl prvním na každé výspě slovanských hor? Není přirozenější dráhy pro náš alpism, než přes Saviňské a Julské Alpy na Durmitor a Rilú?“ (Dr. Dvorský, Alpský Věstník 1906, str. 103.)

Český odbor byl nejvyspělejší oborem Slovinského Alpského Družstva. Dnes Slovinci jsou kvalitně na úrovni Němců (jejich literatura, prvovýstupy dra Tummy, dra Juga, Debelakové, Deržaje, Kajzelje, Drogenika; výstupy na Alagös, Malý a Velký Ararat). Kde pak bychom byli my, Češi, kdybychom pokračovali původním tempem Českého odboru? Kdybychom neúnavně, neochvějně kráčeli vpřed za oněmi vyššími cíli, které pro náš tehdejší alpism stanovil dr. Dvorský? A ještě výš?

Tradice je přetržena. Nemáme toho lítovat? Z tehdejšího studijního terénu našich předchůdců ze Saviňských Alp a z Mangartu bylo blíže na Kavkaz a do Himalaje než z našich dnešních školek, Přichovických skalisk, Rozmanitých věží a Babího lomu...

Náš dnešní alpism.

Přiznejme si, že dosud nejdeme správnou cestou. Klub je stále ještě málo odborný. Zaměřujeme a házíme do jednoho koše horolezectví a horskou turistiku, horolezectví a lyžaření, horolezectví a pouhé lezení v cvičných skalkách. Máme radost nad každým dalším získaným členem a často nám nevdá, že hory viděl jenom z okna přímého vagonu Praha—Sušak. Máme radost nad cvičiteli a často se nepozastavujeme, že někteří z nich putovali dosud Alpami jenom po horských stezkách a nikdy neprovedli pořádný výstup.

Ti nejnadanější z nás ustrnou ve spárách cvičných skal a radikalizují se na posupné lezce nejostřejšího ražení na truc starší generaci, která se těžce smíjuje s nejnovějšími proudy v alpismu a s vývojem technických pomůcek. Jedou-li pak o prázdninách do hor, tu vystoupí na některé vrcholy, obyčejně ty nejvyšší a takové, o nichž se mluví a píše a jichž fotografie viděli v Trenkerových Meine Berge. Vystoupí obvyklou cestou, vrátí se a napíše článek do denního listu.

Poslouchal jsem oněhdy rozhovor dvou mladších kamarádů. První: Kam pojeděš o prázdninách? — Druhý: Já jedu na Ortler! — První s tónem maximálního opovržení: Blázníš? Tam nic není! Jeď do Dolomit. — Druhý: Co bych jezdil do Dolomit, tam

budou všichni! — Matko boží! Kolik nádherných výstupů vede na Königsspitze, na Zebrú, na Ortles, Trafoier Eiswand, ve skupině Tresero, z martellského údolí, z Val della Mare! A v Dolomitech by se ještě umístili všichni členi našeho klubu, aniž by se vzájemně musili rušit. Ovšem pokud nejde o Dolomity, jak je asi měl na mysli onen kamarád, Dolomity omezené na Drei Zinnen, Vajoletky a skupinu Langkofel, t. j. Dolomity z přednášek, z plakátů cestovních kanceláří a z Trenkerových veleďel.

Trenkerovská literatura příliš zapůsobila na názory našich lezců. Líbí se jim nádherné obrázky skalních velikánů v mracích, fotografie opálených horských vlků s lulkou, orlím nosem a zasněným pohledem, směřujícím vzhůru do neznáma, výkřiky a hesla, připojená k těmto fotografiím. Snaží se fotografovat tak, jak to viděli v Trenkerovi, psát tak, jak to u něho četli. Jezdí tam, odkud pocházejí ony obrázky anebo kde byly natočeny všelijaké ty filmy o horách a horolezcích.

Trenker nesporně zpopularisoval svými knihami hory a zejména Dolomity. Na jakosti však nepřidal alpismu pranic. Svedl horolezecký dorost se správné cesty systematické sebevýchovy v horách, spočívající ve studiu a v badání a vedoucí od opakovaných výstupů lehčích k nejtěžším výstupům, k prvovýstupům a nakonec do hor mimoevropských. Prvek pouhého lezení příliš vyzvedl nad prvek objevitelský a prvek duševního výkonu.

Závěr.

Náprava? — Každý musí začít u sebe. Mladý, nadaný lezec musí si býti stále pamětliv, čím je povinen nám všem a celému národu. Horolezectví pro něho nesmí býti pouhou zábavou. Cvičné skalky nechť jsou pro něho skalkami skutečně cvičnými a nikoli místem prázdninového pobytu. Méně Trenkera a filmů, více odborné literatury, map a suchopárných průvodců. Nechť nejede o prázdninách přímo na Matterhorn, odtud přímo na Berninu a odtud zase na Jungfrau, vše za 8 dní, aby pak na věky usnul na pochybných vavřínech alpinisty a nejlepšího československého horolezce. Nechť si raději pečlivě připraví plán pro zájezd do omezené horské skupiny, tuto skupinu si prostuduje, přečte příslušnou literaturu, pořídí nákresy výstupů, náčrty, všechno tak, aby předem věděl, kudy půjde a co tam bude dělat. »Tu a tu stěnu si zkusím. Tento výstup není dobře popsán, nevede přímo na vrchol. Opravím jej, popíši.«

Začít v Tatrách nebo v alpské skále, pak jít do ledu. Je neuvěřitelné a úžasné, jakou neznalost Tater projevují naši mladí členi, kteří sice už tam několikrát byli, ale pro něž zejména severní, pro alpismus stvořené stěny jsou stále španělskou vesnicí.

Systematicky postupovat od výstupů lehčích k nejtěžším, od výstupů opakovaných k opravám a k prvovýstupům. Naučit se orientaci ve skále, naučit se popisovat výstupy, pořizovat nákresy a fotografie. Mít stále na paměti, že jen taková metodická průprava učiní z lezce horolezce a dovede jej až k cílům nejvyšším.

Pouhým fotografováním a filmováním po Trenkerově vzoru, pouhým věčným prolézáním spár v Havraních a Krkavčích věžích se Mummerými a Welzenbachy nikdy nestaneme.

Na ulicích ve Španělsku visí prý plakát vyzývající mládež ke vstupu do dobrovolnických vojsk. Nevím, které z obou bojujících stran. Pod vysokou, zarůžovělou oblohou vidíme zříceniny zámku, z jehož oken šlehaří plameny a vystupuje kouř. Nad zámkem na obloze vidět pak obličej zraněného vojína s bílou páskou kryjící zakrvácené čelo. Dole nápis, pouhá dvě slůvka: »A ty?«

Nahraďme bílý zámek s kouřem a plameny zubatými hřebeny Dych-Tau či ledovou stavbou Nanga Parbat. Nahraďme vojína vítězným Tillmanem, Odellem, Krobathem, Neumannem...

A ty, člene, řádný a rodinný? A ty, cvičiteli?

A my?

Dr. J. V. Kroutil (Brno).

Do hor a na tury vždy **Odkolkovy**
osvědčené poplatky sušenky perníčky
Odkolkův chléb ‚selský‘ nebo ‚Vita‘ marcipány

Z P R Á V Y K L U B O V N Í

PRAHA.

Klub alpistů československých konal dne 18. března 1937 ve spolkové místnosti v Praze II., Vodičkova ul. 34. **řádnou valnou hromadu**. Protokol minulé valné hromady a zpráva o činnosti Klubu v minulém roce (viz str. 31 Věstníku KAČS 1937) byly schváleny.

Předseda řed. **R. Pilát** vzpomíná zemřelých členů pp. Linharta, Matyše, dra Rejska, Franty, Jíny a Costa a shromáždění uctívá jejich památku. Dále poděkoval předseda výboru a cvičitelskému sboru za práci pro Klub a vše ocenil činnost cvičitelského sboru. Odstupujícímu jednateři řed. **A. Fleischerovi** odevzdal pamětní medaili jako ocenění jeho práce a lásky ke Klubu. Konečně vyslovil předseda svůj dík žurnalistice za pozornost věnovanou otázkám alpsismu; výbor byl pověřen otázkou udělení daru fondu žurnalistů.

Po prohlášení revisorů účtů uděleno odstupujícímu výboru absolutorium a za vedení vr. r. Hevery přistoupeno k volbám. Předsedou Klubu alpistů čsl. zvolen jednomyslně řed. **R. Pilát**, I. místopředsedou vr. r. **Č. Hevera**, II. místopředsedou **Dr. B. Schütz** (Brno), členové výboru, náhradníci a revisoři zvoleni aklamací a rozdělení funkcí provedeno ve schůzi výboru, jak níže uvedeno.

Na návrh výboru jmenován byl čestným členem **Dr. Jean Arlaud** z Toulouse, člen franc. expedice do Himalají, v uznání jeho činnosti a zásluh.

Členský příspěvek ustanoven byl ve stejné výši jako loňského roku.

V závěrečném projevu, jež otiskujeme na str. 44, nastínil předseda **R. Pilát** program činnosti Klubu pro příští rok.

Volných návrhů nebylo.

FUNKCIONÁŘI Klubu alpistů československých v Praze, zvolení na valné hromadě Klubu, konané dne 18. března 1937. Předseda: **Rudolf Pilát**, ředitel Živnost. banky v. v., Praha XII., Barthouova 31. **I. místopředseda: Čeněk Hevera**, vrch. rada stát. lesů a statků, Praha XII., Nerudova 32. **II. místopředseda: JUDr. Bohumil Schütz**, advokát, Brno, Česká ul. 15.

Členové výboru: jednatel a redaktor Věstníku: univ. doc. Dr. Karel Kuchař, Praha II., Albertov 6, **pokladník: Ladislav Škvor**, úředník Anglo-Pragobanky, Praha XIV., Svatoslavova 3, **matrikář: Antonín Oktábec**, úředník Pošt. spoř., Praha II., Václavské nám., II. účtárna, **náčelník cvičitelského sboru: Ing. Ferdinand Gottmann**, techn. úředník ČSD, Nymburk, Palackého 73, **administrátor Věstníku: Čeněk Klier**, účetní, Praha XI., Kolárovo nám. 7, **knihovnik: JUDr. Karel Kučera**, úředník Svazu průmyslníků, Praha-Spořilov, Roztylské sady 1588, **archivář: Kpt. Ing. František Laibl**, Praha XIX., Minist. národní obrany, **pořadatel přednášek: JUDr. Bedřich Gütig**, advok. koncip., Praha I., Královská 141.

Ostatní členové výboru: Alexander Fleischer, vrch. řed. živnost. zveleb. služby v Minist. obchodu v. v., Praha IV., Na valech 278, **Ing. Otto Horský**, úředník Čedoku, Praha XIII., Na Zborově 617, **Josef Jaňour**, velkoobchodník, Praha XII., Barthouova 73, **Ing. František Novák**, techn. úředník ČSD, Hradec Králové, Šafaříkova 514, **JUDr. Vladimír Ort**, advokát, Praha II., Opatovická 24, **JUDr. Jiljí Pořízek**, leg. rada m. sl., Praha XII., Chodská 9, **JUDr. Jaroslav Řezáč**, Plzeň, Bezovka, Na Hvězdě 2, **Jan Řihá-**

nek, úřed. ředitel ČSD, Praha-Nusle II., Ul. 1. listopadu 1935, Ing. arch. Jaroslav Šanda, Praha II., Jindřišská 7.

Náhradníci členů výboru: Josef Bobek, nám. řed. Hyp. banky, Praha XV., Nad Spádem 727, Antonín Vosátka, bank. disponent, Praha XIX., Na Kodymce 17.

Revisoři účtu: Theodor Frenzl, účetní tajemník, Praha VIII., Klicperova 323, Jaroslav Honzů, úředník banky, Praha XVII., Na Cibulce 378.

Brno.

Náš starý člen, jeden z těch, kdož stáli u kolébky brněnské odbočky, **Alfréd Franta**, zahynul tragicky v lavině pod Roháči. Pro hory žil, v horách umřel. Brněnští kamarádi zachovají mu trvalou památku.

Za poměrně dobré účasti pokračoval cyklus přednášek. Dne 21. I. 1927 přednášel **A. Bubeník** o skupině Berninské. Dva úryvky z této přednášky vyšly v prvních dvou číslech letošního ročníku Věstníku. Dne 4. II. mluvil **F. Horníček** o Vysokých Tatrách, dne 18. II. vedl nás **R. Piowaty** napříč Oetztalskými Alpami. Cyklus ukončila 4. III. přednáška **F. V. Kroutila**: Slovanské horolezectví. Řečník předvedl vysoký stupeň výkonnosti polského a slovinského horolezectví, za níž československé horolezectví stále pokulhává. Skončil výzvou k mládeži, aby svými výkony pracovala ke zvýšení úrovně českého alpismu.

Sezona cvičení lezeckých bude jako každoročně zahájena dne 1. V. v Pavlovských kopcích.

O svatodušních svátcích pořádá brněnská odbočka **společný zájezd K. A. Čs.** do Pavlovských kopců. Všichni členové z ústředí a z odboček a jejich hosté jsou srdečně zváni, kamarádi z Hradce Králové již účast přislíbil. Ježto v Pavlovských kopcích není noclehů nazbyt, prosíme, aby zájemci se přihlásili u kam. Dr. Bohuše Schütze, Brno, Česká 15, nejpozději do 10. května t. r., aby noclehy mohly být zajištěny.

PLZEŇ.

II. valná schůze plzeňské odbočky KAČS konala se dne 3. března 1937. Zápis z ustavující valné schůze byl čten a schválen. Náčelník **E. Malcher** podal výstižnou zprávu o horolezecké činnosti odbočky za rok 1936. Na cvičných skalách konáno celkem 35 cvičení za účasti 220 osob. Členové navštívili Vysoké Tatry, Julské Alpy, rakouské a italské Dolomity a skupinu Wallis ve Švýcarsku. Náčelník **Malcher** byl spolu s předsedou **R. Pilátem** delegátem na alpist. kongresu v Ženevě. Jednatel **J. Faustus** podal svoji jednatelskou zprávu. Konáno bylo celkem 12 schůzí. Pokladník **Jiří Kraus** přednesl zprávu pokladní. Správní rok končí hotovostí Kč 359.20. Aktivními položkami jsou členské příspěvky a příspěvky vybírané při cvičení. Počet členstva koncem roku činil 48, z toho 1 čestný. Odstupujícímu výboru uděleno absolutorium a aklamací zvolen nový výbor: **Předseda: N. Lang, místopředseda: Jaroslav Černý, náčelník: E. Malcher, jednatel: Jiří Faustus, knihkupec, Plzeň, Fodermayerova 15, pokladník: Jiří Kraus, zapisovatelka: H. Janotová. — Členové výboru: František Kraus; náhradníci: Fr. Herián a Miloš Kubišta; revisoři: Josef Vlach a prof. Meříšek.**

HRADEC KRÁLOVÉ.

Na valné schůzi, konané dne 2. dubna 1937, byl podle kandidátky, navržené odstoupujícím výborem, zvolen nový výbor, který se pak ustavil takto: **předseda: škpt. Vojt. Eichler, místopředseda: MUDr. Břetislav Janoušek, 1. jednatel: Ing. Josef Novák, 2. jednatel: Karel Kouba, náčelník: J. P. Z. Pilnáček, místonáčelník: JUDr. Josef Meluzin, pokladník: sl. Zdeňka Čížková; členové výboru: Čeněk Bedlivý, Jan Pecka, Dr. Ulrichová a Ing. Frant. Novák; revisoři: Jaroslav Skalický a Josef Kašpar.**

Po vyčerpání zpráv funkcionářů a udělení absolutoria odstoupujícímu výboru byl aklamací zvolen nový výbor (viz výše) podle kandidátky, navržené odstoupujícím výborem. Po zakončení valné schůze byla proslovena kamarádem **Drem Frant. Kroutilem** z Brna přednáška se světelnými obrazy **Slovanské horolezectví**, ve které přednášející rozvinul a zhodnotil vývoj horolezectví polského, slovinského a vzpomenu také počátků horolezectví českého, organisvaného v Pražském odboru Slovinského planinského družstva. Předmět přednášky a její obsah je pro soudobý československý alpismus tak dalece závažný, že nelze jej přejít pouhým potleskem a poděkováním autorovi, které následovalo. Přednášející kamarád nás seznámil s počátky a dalším vývojem polského horolezectví ve Vysokých Tatrách, které, když tam dosáhlo vrcholných výkonů, rozšířilo svou činnost na téměř všechny velehory evropské a zámořské a vřadilo se takto, jak svým bohatým programem, tak i zdařilými výkony, na čestné místo světového alpismu. Slovinci pak dovedli nejen navázati na předválečné tradice, ale zmocnili se lezecky, dokonalým stylem a gestem, svých krásných Julských Alp a stojí dnes jak programově tak i co do výkonnosti ve skalní technice na výši světové soutěže. Předválečné horolezectví české vepsalo svou sice krátkou, ale obsažnou historii na štíty Julských Alp. Třeba jen litovat, že tato historie zůstala nám dosud celkem neznáma. Není účelem tohoto stručného referátu činiti závěry z toho, co bylo přednášejícím kamarádem řečeno, je snad zapotřebí poněkud více opravdovosti, organisace sil a prostředků, aby se i československý alpismus mohl připojit do řady za Poláky a Jihoslovany.

Noví členové.

903. Marie Pětníková, Brno, Biskupská 8.
904. František Pěta, Praha II., Národní tř. 20.
905. Zdeněk Votava, Praha XII., Státní zdravotní ústav.
906. Věra Mayerová, Hradec Králové, Čelakovského tř. 642.
907. MUDr. Doc. Vladimír Ulrich, Hradec Král., Ulrichovo nám. 807.
908. Dr. Anna Ulrichová, tamtéž.
909. Augustin Ducháč, Hradec Král., Slezské předměstí 169.
910. Zdeňka Čížková, Hradec Král., Slezské předměstí 169.
911. Stefan Aurel, Hradec Král., Pospíšilova 533.
912. Marie Kozelková, učitelka, V. Opatovice č. 61.
913. Osí Šilhavá, učitelka, Brno-Král. Pole, U hrubých dílů 24.
914. Prof. Zdeněk Šira, Brno, Zabranského č. 6.
915. Vilma Trefulokvá, Brno-Zabovřesky, Tolstého č. 35.
916. Ing. C. Alois Svoboda, Brno XVI., Kameníčková č. 16.
917. Vanda Hlaváčková, Brno, Ul. Bedřicha Smetany č. 4.
918. Jiřina Dokulilová, Brno, Na Kopečku 13.
919. Ing. Dr. Jiří Mýl, Praha XIX., Svatovítská 22.
920. Ing. C. Miroslav Kröhn, Praha XIX., Starodružinníků 12.

Osobní.

Sňatek uzavřeli: p. Ing. Ladislav Prokeš a sl. Julie Vlasáková, p. Otto Horský a sl. Mila Srbová, p. Jan Fořt a sl. Máňa Slavíková;

p. Jaroslav Rezáč byl promován doktorem práv;
p. Ing. F. Lalbl byl jmenován štábním kapitánem.
Klub československých Alpistů všem upřímně blahopřeje.
Zemřelým členům továrníku Josefu Jínovi z Prahy a Alfrédu Frantovi z Brna zachovává Klub československých Alpistů vděčnou a trvalou vzpomínku.

Klubovní odznaky máme opět v zásobě a prodáváme je svým členům na členských schůzích ve čtvrtek večer v podnicích Drahoňovského ve Vodičkově ulici. Cena malého odznaku jest stanovena 10.— Kč, velkého 13.— Kč. Při zásilce poštou o porto více.

Výhody našim členům v cizině: Mezinárodní Unie alpistických asociací v Ženevě oznámila našemu klubu, že **francouzský alpský klub, italský alpský klub a švýcarský alpský klub** poskytnou našim členům v roce 1937 slevu v chatách svých klubů. Za tím účelem budou vydány zvláštní legitimace, jichž cena jest stanovena na 5.60 šv. fr. za osobu. Žádáme proto členy, kteří si přejí opatření těchto legitimací, aby se přihlásili nejdéle do 15. května v našem klubu a současně zaslali protihodnotu 38.— Kč, načež jim legitimace obstaráme.

Cvičitel'ský kurs v Prachově koná se o Svatodušních svátcích 16. a 17. května, dne 30. května Hrubá Skála, 6. června cvičitel'ské zkoušky v Prachově, každou neděli v květnu Prachovské skály. **O nedělních zájezdech** možno se dohodnouti při čtvrtečních schůzích v Drahoňovského podnicích (II., Vodičkova 34). — Odbočka v Hradci Králové pořádá ve dnech 15. až 17. května **zájezd na Pavlovské kopce**. Přihlášky: štkpt. V. Eichler, Hradec Kr., Rettigové 877.

Zájezd do Tater. Naši členové pp. Fořt a Jelínek ztráví červenec a srpen t. r. na Zbojnické chatě v Tatrách a jsou ochotni býti tam našim členům k dispozici. Dotazy zodpoví matrikář KAČS p. Ant. Oktábec, Praha II., Poštovní spořitelna, II. úctárna.

Sokolský zájezd do Oetztálských Alp pořádá Sokol Pražský ve dnech 6. až 13. srpna t. r. Ve výroční den Tyršův 8. srpna bude učiněn pietní projev v Oetzu. Jízdné 430.— Kč, zaopatření mimo nápojů 565.— Kč. Zájezd autocary jest přístupný všem členům sokolských jednot pražských.

Přímé vozy do Bledu zavede naše železniční správa v měsících červenci a srpnu t. r. Odjezd z Prahy bude 22.40, příjezd přes Bled do Bochinské Bistrice 16.52.

Turismul, rumunský turistický časopis, pořádá ve dnech 28. dubna až 4. května výpravu do Tater a do Prahy.

Slevy na dráhách pro cizince poskytují čsl. st. dráhy při zpětné cestě ve výši 50

proc. při nejméně 6denním pobytu v Československu. Jízda oklikou dovoluje se jen přes Prahu. Platnost slevy jest omezena na dobu od 1. května do 31. října t. r.

Slevy na rakouských drahách. V době od 1. dubna až do 31. prosince poskytují rakouské dráhy cizincům při pobytu nejméně sedmidenním v Rakousku následující zpáteční slevy: Při jízdě od 50 do 100 km 40%, při jízdě od 100 do 150 km 60% a při jízdě na větší vzdálenost 80%. Uvedené kilometry musí býti projety při jízdě do Rakouska, aby cizinec měl nárok na zpáteční slevu. Zpáteční cesta může býti volena libovolně i ve formě okružní jízdy. Vedle toho jest pro uvedenou dobu v platnosti sleva pro zpátečnou jízdu ve výši 80%, při sedmidenním pobytu, když jízda se koná na stejné trati jako při příjezdu. Jízdenky pro jízdu do Rakouska musí býti při zpáteční jízdě předloženy. Pro libovolné jízdy ve vnitřním Rakousku poskytuje se v takovém případě sleva 30 procent.

Piero Ghiglione, náš dopisující člen v Turině, podnikl s Dr. Wyss-Dunantem výpravu do hor ve střední Africe. Dne 16. června vystoupili na Mawenzi 5400 m a zlezli všechny 4 vrcholy, z nich jeden byl zlezen po prvé. Dne 18. června vystoupili na Wilhelmspitze na Kilimandžaru 6012 m a po prvé přešli kráter na lyžích. Dne 31. června vystoupili na Keniu 5250 m novou cestou.

Mezinárodní kongres turistický, termální a klimatický bude se konati letos v Paříži od 30. června do 4. července. Schůze budou v Maison de la Chimie, 28, rue Saint-Dominique. Mezi 17 komisemi jest též sekce pro alpistiku a turistiku v horách, jejímž vedením jest pověřen Francouzský alpský klub. Schůze této sekce budou ve dnech 30. června a 1. července. Po skončení kongresu budou se pořádati výpravy do francouzských hor a sice na dobu 8 až 10 dní. V programu jsou tyto skupiny: Mont Blanc, Tarentaise, Maurienne, Dauphiné, Přimořské Alpy, Provence a Pyreneje. Informace podává Club Alpin Français, 7, rue La Boetie, Paris.

Letošní sjezd Italského alpského klubu koná se ve dnech 2. až 4. května v Catanii a jest spojen s výpravou na Etnu a okolní hory.

Italská lyžařská a alpistická škola byla otevřena na chatě Marmolada na sedle Fedaja.

LITERATURA

Redakce rozhodla se nadále v této rubrice podávat především kritický rozbor obsahu čelných horolezeckých časopisů. Rozbor tento má usnadnit studium hlavně zahraniční horolezecké literatury a — pokud možno — někdy i nahradit vlastní četbu časopisu, o němž je referováno. V příštích číslech podáme výtahy z horolezeckého písemnictví roku 1936, a to vždy celých ročníků časopisů. Později podáme recenze vždy již po vyjití několika čísel, čtvrtletně nebo pololetně dle potřeby. V recenzích horského písemnictví popisného nenastane změna.

TATERNIK, ročník XX., 1935/36. Organ »Klubu Wysokogórskiego P. T. T.« Kraków-Warszawa. Str. 236, obraz. příl. 16, mapa 1.

Vysoce odborný, kvalitní polský časopis rok co rok rozšiřuje svůj rozsah a zdokonaluje obsah. Věnoval se původně Tatrám. Nyní nejméně polovina článků se zabývá jinými velehorami.

Proti předešlým ročníkům ubylo belletrie (vzpomínkových článků) z Tater. Z. Dąbrowského **Historja jednej ściany** (str. 181) líčí prvovýstup vých. pilířem Zadní Bašty. M. Sokolowského **Trawki w taternictwie...** (str. 16) ironizuje lezení v »kolmých trávnicích«, k němuž se někteří uchylují z nedostatku jiných prvovýstupů, a doporučuje nové horolezecké náčiní jako malé hrábě z duraluminia, skládací kosu, otáčivé drápy na prsty atd. **W kole złud** (str. 3) zemř. W. Stanislawski poutavě píše o přeludech a vidinách, které naň působily při jednom prvovýstupu. Při čtení článku neubráníme se vzpomínce na tak často přetřásané psychické příčiny horské smrti.

K odborným tatranským článkům řadí se obsáhlý článek **O przewodnik monograficzny po Tatrach** (str. 5) Z. Dąbrowského o tom, jak má vypadat podrobný horolezecký průvodce po Tatrách. V jiném článku (str. 37) slibuje J. A. Szczepański brzké postupné vydávání takového nového osmidílného polského průvodce. Dokonalá je monografická studie o **Ładové dolince** od Jor. (str. 44).

Taterník pečlivě registruje provedené výstupy v Tatrách v r. 1935, a to jak prvovýstupy (**Nowe drogi w Tatrach**, str. 48), tak nejdůležitější výstupy opakované (str. 105). V rubrikách **Skalne drogi** (celkem 30 stran drobného tisku!) přináší popisy nových výstupů s dokonalými náčrtky. Velká pozornost se věnuje zimním prvovýstupům z roku 1936 (Sev. stěna Mengusovského štítu — str. 224, Vyšné Kežmarské sedlo — str. 228, Ładové veže — str. 226).

Obsah mimo tatranský je rovněž prvotřídní. Na 40 stranách (str. 66 a násl.) čteme o polské výpravě z r. 1935 na Kavkaz, na 30 stranách o výpravě z r. 1934 na Špicberky (str. 159 a násl.). **Sensacje alpejskie** (str. 40) od K. R. předkládají nám přehled výkonů v Alpách za rok 1935. Řada článků VI. čísla (str. 194 a násl.) je věnována posmrtné vzpomínce na velkého polského předválečného alpistu **Romana Kordyse**.

K všeobecným úvahám o cestách a úkolech polského horolezectví náleží tři články. Podle Wl. Krygowského (**Taterník doskonały**, str. 222) dokonalý alpista musí být nejenom dobrým lezcem, nýbrž i dobrým teoretikem. Spojení lezce s badatelem, toť pravý typ horolezce. Z. Dąbrowski v článku **O przyszłość (budoucnost) polskiego alpinizmu** (str. 34) navazuje vlastně na výrok zemř. R. Kordyse. Když se v Tatrách »problémy vyčerpaly«, řekl Kordys, že budoucnost polského horolezectví je mimo Tatry. Dąbrowski nyní praví, že Polákům chybí dorost. Velké horolezecké úspěchy Poláků za hranicemi jsou výsledkem činnosti několika málo, stále týchž taterníků. Buď proto třeba věnovat se výchově dorostu, a to v Tatrách. Budoucnost polského horolezectví není mimo Tatry, nýbrž naopak je v Tatrách. Konečně v článku **O programu ekspansji polskiego alpinizmu** (str. 114) Z. Dąbrowski, A. Karpiński a J. A. Szczepański uvažují o cílech další zahraniční činnosti polských horolezců. Podle A. Karpińskiego mají se soustředit na jediný cíl, kterým má pro tentokrát být nedostoupený vrchol K₂ v Karokoru. Na Mcunt Everest mají morálně právo Angličané, Nanga Parbat patří Němcům.

Třeba se dále zmínit o četných zprávách, posmrtných vzpomínkách a recenzích (ing. J. Houdka **Osudy Vysokých Tatier**, str. 236, **Krásy Slovenska**, str. 143). Na str. 111 čteme několik řádků o našem **Věstníku**. Praví-li se tam, že »alpismus československý teprve začíná své první kroky...«, tu zřejmě není Taterník dobře informován o předválečné činnosti našeho Alpského Odboru v Julských a Saviňských Alpách.

Nemůžeme-li plně souhlasit s Taterníkem, odmítá-li stavbu (vlastně úpravu) **Ostravské stezky** (str. 31), tu sdílíme jeho odpor proti projektovaným silnicím do nitra Tater (str. 236), k Popradskému, ke Skalnatému a dokonce prý k Zelenému plesu (Kežmarskému)! Silnice, lanovka, hotely u tatranských ples..., bolestná stránka Vysokých Tater, o které bychom měli psát dlouhé kapitoly a nikoli jen těchto několik řádků.

Vracíme se k Taterníku a končíme: Taterník je dnes nesporně nejlepším horolezeckým časopisem slovanským. Odborností a všestranností zájmů předčí i starší slovinský Planinský Vestník.

FVK

PLANINSKI VESTNIK, ročník XXXVI, 1936. Ljubljana. Str. 408.

Slovensko Planinsko Društvo, které vydává tento časopis, je sice slovanským svazem turistickým, u něhož moderní horolezectví pěstují zvláštní alpistické odbory (podle stavu z r. 1935 odbory v Lublani, Trbovlji, Radovljici a Celji), avšak, jak již vidíme na názvu spolku, věnuje se výhradně turistice v horách («planinah»). Nic není přirozenějšího. Domovem Slovinců jsou hory, Alpy a alpská předhoří. Má proto SPD mnohem blíže k horolezectví než turistické svazy v jiných zemích. Připomíná rakouský Alpenverein. Tento ráz SPD zračí se též v Planinském Věstníku. Skoro všechny články se týkají Alp či jiných vysokých hor a velká většina jich je vysloveně horolezeckých.

Upoutají nás předem vzpomínky J. Mlakara z prvních dob SPD a ze začátku slovinské turistiky a slovinského alpismu **Spomni in opomni** (str. 7 a pokrač.) Článek obsahuje nakonec humoristické líčení o «morfologii a biologii» současných typů horských turistů a horolezců — «planinců». Moderní horolezec či podle Mlakara «planinskí plazilec — homo alpinus reptans» je tvor žijící ve velehorách, a to jenom v severních, jižních, východních, západních a jiných stěnách. — Článek dra H. Tupy **Plazovi in opasti** (str. 38), který tento veliký alpista, zakladatel a tvůrce slovinského horolezectví, psal dva měsíce před smrtí, pojednává o lavínách a o sněhových převislech. Zmínky zasluhuje dějepisné pojednání J. Westera **Henrik Freyer na Mangrtu leta 1836 in 1837** (str. 385) a obsáhlá studie z dějin umění od R. Ložara **Slovenske planine v risbi in sliku** (str. 193), o slovinských horách v obraze.

Mnoho je vzpomínek z výstupů. Jsou to víceméně turistické články dra J. Prešerna z rakouských Alp (str. 52, 83, 117 a 140), dra B. Vošnjaka o předválečném výstupu na Monte Rosu (str. 181), A. Tumové o květnovém výstupu na Velký Venediger (str. 352) a konečně Ing. V. Šedy o francouzské Meije (str. 171).

Čistě horolezecké jsou vzpomínkové články o výstupech ve slovinských Alpách. Je vylíčen částečně nový výstup záp. stěnou **Rokavu** ve škrlatické skupině Julských Alp (Ing. M. Mikuž, str. 42), krajně těžký prvovýstup sev.-záp. stěnou **Široké Peči** z r. 1935 (A. Escherová, str. 235) — oboje s náčrtu, dále prvovýstup již. stěnou **Turské gory** v Saviňských Alpách (B. Režek, str. 390), od sev.-vých. na **Kalšskou goru** v předhoří Saviňských Alp (týž, str. 168) a konečně prvovýstup od jihu na **Mrzlou goru**, rovněž v Saviňských Alpách (S. Peršič, str. 367). Pouze poslední prvovýstup je popsán ve slohu průvodcovském; jinak se v celém ročníku nesetkáme ani s popisem výstupů ani se systematickým přehledem prvovýstupů.

Mladí slovínští horolezci věnují nyní velkou péči zimnímu horolezectví; vyniká zejména jesenická odbočka čistě horolezeckého lublaňského klubu «Skala». V časopise čtete několik vzpomínkových článků o takových zimních výstupech (S. Smolej: **Iz Vrat nad Rokava v ledu in snegu**, str. 97, U. Župančič: **Na Mojstrovko v snežnem žlebu**, str. 165, a **Zima v gorah Martuljka**, str. 70).

Mimoalpské činnosti slovinců týká se článek o stěně Kabu v dalmatském Orjenu (str. 350) a článek o dvou pokusech v dosud neslezené západní stěně Stefaniie v řeckém Olympu (Ing. France Ančin, str. 241). Zájezd, který pořádal SPD v roce 1935 do bulharské Rily a Pirinu (viz článek J. Bleiweise na str. 112 **Nekaj vtisov in malo morfologiji z Rile in Pirina**) měl ráz spíše turistický. Horolezeckým (treningovým v ledu) byl zájezd z roku 1936 do valisských Alp. Pořádaly jej lublaňské a celiský alpistický odbor SPD (str. 368).

Vylíčení horolezecké činnosti u Slovinců — tak iak se jeví z obsahu Planinského Věstníku — nebude úplné, nezmíníme-li se o stavbě stálých bivačů (ital. «bivacco fisso», slov. «zavetišče») v odlehlých částech Julských Alp. Agilní jesenická odbočka «Skaly» po vybudování prvního stálého bivaču ve Velké Dnině vystavěla bivač druhý, a to pod vých. stěnami Vel. Oltarie (viz str. 366).

Vzorně vedena je část o alpském horolezeckém písemnictví. Recenze vyšlých děl je velmi podrobná. Též náš Věstník je komentován (str. 264) a neobyčejně pochvalný je obsáhlý posudek dra Josefa Tominška o Janebově průvodci po Prachovských skálách (str. 187).

Planinský Věstník je v každém ohledu důstojným obrazem úspěšné činnosti SPD. Přáli bychom ještě bratrským slovinským horolezcům, aby se jim dostalo více prostředků k velkým výpravám zahraničním a aby tak slovinský skalní lezec se mohl uplatnit též ve světových velehorách. Jistě by tím obsah Planinského Věstníku ještě získal na rozsahu. Na jakosti jej snad již ani zlepšiti nelze. FVK

HRVATSKI PLANINAR, ročník XXXII. 1936. Vydává »Hrvatsko planinarsko društvo«, Zagreb. Str. 384.

Teprve v roce 1935 utvořila se u chorvatského turist. svazu (Hrvatsko planinarsko društvo) Alpistická sekce (předseda M. Čubelić). Měla v roce 1936 pouze 34 členy. Nemůže proto míti podstatného vlivu na obsah ústředního časopisu, který si nadále zachovává převážně turistický ráz. O činnosti sekce dovídáme se ze zpráv o alpistické škole, sekcí pořádané od března 1936 (str. 126, 157), ze dvou vzpomínkových článků (**Oko Grossglocknera** od M. Mančové líčí zájezd několika členů sekce do Vys. Tauer v r. 1935 a normální výstupy na Glockner a na Johannesberg; **Kroz sjevernu stijenu Triglava** od M. Čubeliće píše o výstupech členů sekce v sev. stěně Triglavu v roce 1935) a konečně z odborného článku M. Čubeliće, obsahujícího popis prvovýstupů členů sekce v jihových. stěně jinak lehce přístupného Kleku (**Neoznačením putevima na Klek**, str. 166).

Mimo tyto články zasluhují zmínky pojednání dra. Oppitze o **kavkazských expedicích** v r. 1935 (str. 34; chybí zmínka o Polácích) a o dobývání **Mount Everestu** v roce 1935 (str. 307), jakož i článek o **Grandes Jorasses** (str. 117) od M. Čubeliće.

Jiných opravdu horolezeckých článků zde není. Pro rodící se chorvatský alpinismus jsou však důležité i turistické (většinou vzpomínkové) články z četných, málo navštěvovaných, avšak horolezecky snad vděčných jehoslovanských hor (S. Vatovac **U Prokletijama** str. 79 a násl., U. Girometta **Na Cvrnsnici planini** str. 321, A. Margetič **Po Biokovu** str. 69 atd.).

Na skromné začátky je toho jistě dost. Časopis rozšiřuje svůj obzor a dnes nelze již o něm říci (viz Oest. A. Z., roč. 57., str. 104.), že pro Hrvatski planinar »extra Croatiam non est vita«.

**ÚTULNÁ DOMÁCNOST!
ZDRAVÉ TEPLLO!**

**PŘENOSNÁ KACHLOVÁ KAMNA
NÁSYPNÁ I STÁLOŽÁRNÁ**

**DODÁVÁME HOTOVÁ DO BYTU
ŽÁDEJTE PROSPEKTY**

**ZÁPADOČESKÉ
KAOLINKY A.S.**

PRAHA II. u PŮJČOVNY 9. Telefon 29841

*Původní
krásné květy a barvy
horských květin
v alpinu Vaši zahrádky
vykouzlí
speciální zahradní hnojivo*

HORTUS

Clánek o Vysokých Tatrách ve švýcarském časopise. Francouzské výpravy do Československa v roce 1934 účastnily se též dvě členky švýcarského alpského ženského klubu. Jedna z nich, pí. A. Moenigová z Le Chaux-de-Fonds, uveřejnila v březnovém čísle Nos Montagnes, orgánu tohoto klubu, velmi sympaticky psaný článek o své výpravě do Československa. Ku článku jsou připojeny dvě reprodukce obrázků, jež jsme autorce zaslali, a sice Maják z Hruboskalska a Štít Olgy v Tatrách.

Olgin štít, moje rozpomienky. Pod tímto titulem vydal senátor a předseda bratislavské obchodní komory **Kornel Stodola** vkusnou publikaci, věnovanou choti Olze, na paměť jeho prvního výstupu na štít, který pojmenoval jménem své ženy. Těší nás, že i starší milovníci Tater projevují takovým vřelým způsobem svůj poměr k horským krásám naší domoviny.

Turistická mapa Malé Fatry, kreslil G. Karger, vydal Jožo Weider, majitel chaty pod Rozsutcom, pošta Terchová. Velmi detailní mapa s kolorovanými značkami. 6.50 Kč.

Berge als Schicksal, W. Paulcke, Verlag F. Bruckmann A. G., Mnichov. Cena RM 5.50. Sympatická kniha průkopníka alpistiky a lyžařství.

Winterführer für die Umgebung des Kölnerhauses (skupina Samnaunu v Tyrolsku). Dr. Keller. Greven a Berchtold, Köln a. Rh. 32 stran, cena S 2.25.

Skileben in Österreich, ročenka rak. lyžařského svazu, 200 stran s obrázky, cena váz. S 6.48. Verlag Ad. Holzhausens Nachf., Wien 7, Kandlgasse 19.

Heilige Berge Griechenlands, Josef Ponten. Deutsche Bergbücher, svazek IV., cena 4.50 S.

Guide des Alpes Maritimes, I. Ski, Dr. Vincent Paschetta, 376 výstupů, 13 fotografií, 2 mapy.

Skí d'aujourd'hui, Tony Ducia a Dr.

Kurt Reinl, 130 stran. Publikace pojednává o sjezdové technice. Ski-Club de Paris, 127, avenue des Champs-Élysées, Paris, cena 50 fr.

La paroi de glace, Herbert Wild, Editions de France, Paris. Spisovatel, který zahynul před dvěma roky v Pyrenejích, popisuje krásy těchto hor.

Guide Ledormeur. Třetí vydání známého průvodce po středních Pyrenejích. Rozmnožený soupis výstupů, 398 stran, 44 mapek. Librairie Lalonguiere, Tarbes, cena 30 frs.

Manuel technique de camping et de bivouac en montagne. Vydal campingový odbor francouzského alpského klubu. Znamenitá příručka pro zájemce campingu, 100 stran s obrázky. Cena 7.50 frs. Club Alpin Français, 7, rue La Boetie, Paris.

Auf wolkigen Höhen, Hans Fritz von Tschärner, Berna-Verlag, Bern. Kniha pojednává o výstupech ve skupině valliských hor a bernského Oberlandu. S 36 obrázky.

Encordées, Micheline Morin, Collection Montagne, E. Victor Attinger S. A., Neuchâtel, cena 4.50 šv. fr. Kniha pojednává o výstupech ve francouzských horách.

Guia del Montseny, Eduard Vidal i Riba, s mapou. Průvodce po skupině Montseny v Katalonii. Vydal právě Centre Excursionista de Catalunya v Barceloně.

Der Kampf um den Berg, R. Montis, 239 stran, Verlag Styria, cena 7.— S. Kniha popisuje první historické horské výstupy ve východních Alpách.

Žádejte nápoje jen
v hygienických impregnovaných pohárcích

„SOLOKUP“

Vyrábí: „SOLO“ odd. impregn. nádobek
v Sušici na Šumavě.

Spolehlivým
průvodcem

jest Vám vždy všestranné po-
jištění úrazové, odpověd-
nostní a životní u

SLAVIE,

vzájemně pojišťovací banky.
Praha - Brno - Bratislava.
Zástupci ve všech místech RČS.

Doporučujeme
k uzavěru všech druhů pojištění.

francovka
k posílení svalů
po namáhavé
horské tuře

Dopřejme si odpočinku po namáhavé tuře! Naše zdraví toho potřebuje. Tělo a nervy potřebují osvěžení, aby byly schopny pro další výkon. K osvěžení a posílení použijme francovky Alpa. Masáže Alpou otužují svaly a osvěžují nervy.

V HORSKÉM TERÉNU

poznáte nejlépe, co znamená malá váha moto-
cyklu. Zde názorně vidíte, jak zbytečná váha stroje je na
překážku k jeho plnému využití. Takový těžký stroj se brzy
unaví. Zůstává v delším kopci stát. Podívejte se na JAWU-
motocykl bez zbytečné váhy. Jak lehce, plynule jezdí.
Jak snadno vyběhne do každého vrchu. Lehkou váhu
docílujeme speciálními, kvalitními, lehkými slitinami.
Chcete-li rychlý, kvalitní motocykl, rozhodněte se pro
JAWU-stroj bez zbytečné mrtvé váhy.

ZBROJOVKA ING. F. JANEČEK, PRAHA-NUSLE II

Věstník Klubu Alpistů československých vychází šestkrát do roka. — Vydává Klub
Alpistů československých. — Řídí Dr. Karel Kuchař s redakčním kruhem. — Graficky
upravuje Ing. arch. J. Šanda. — Redakce a administrace: Praha II., Albertov 6. — Věst-
ník zasílá se členům Klubu zdarma. — Pro nečleny předplatné Kč 15.— ročně. Do
ciziny Kč 20.— ročně.

Bulletin du Club Alpin Tchecoslovaque, paraissant six fois par an. — Éditeur Club Alpin
Tchecoslovaque. — Rédaction et Administration: Dr. Karel Kuchař, Praha II., Alber-
tov 6. — Pour les membres du Club gratis. — Abonnement Kč 15.— par an. A l'étran-
ger Kč 20.—.